СОНЦА:
Усход, заход, даўжыня дня:
Мінск — 6.03, 20.16, 14.13;
Віцебск — 5.50, 20.09, 14.19;
Магілёў — 5.52, 20.05, 14.13;
Гомель — 5.50, 20.00, 14.10;
Гродна — 6.16, 20.32, 14.16;
Брэст — 6.23, 20.27, 14.04.

МЕСЯЦ:
Поўня 17 красавіка.

ІМЯНІНЫ:
Фядула, Сымона, Марка, Платона, Хвядоры; Апалонія, Аліцыі

ЗВЯЗДА

18 КРАСАВІКА 1992 г.
субота, № 81 (21859)

● выдаецца са жніўня 1917 г. ● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ● цана 50 кап.

РОЗГАЛАС

СВЕТЛАЕ СВЯТА ЎВАСКРЭСЕННЯ

На працягу бліжэйшых трох дзён вернікі Рымска-каталіцкай царквы святкуюць Вельканоц. Нагадаем, што ў мінулым годзе Вярхоўны Савет рэспублікі зацвердзіў гэтае свята як агульнанацыянальнае, а таму мы хочам павіншаваць вас, дарагія суайчыннікі, з днём светлага Хрыстова ўваскрэсення.

Праслаўляецца той дзень, калі Марыі і Марыі-Магдаліне з'явіўся жывы Ісус, якога жанчыны бачылі распятым. «Радуйцеся, — сказаў ён ім, — ды ідзіце, навучайце ўсё, што Я сказаў вам; і вось Я з вамі ўсе дні да сканчэння веку...»

Сённяшняй ноччу ва ўсіх касцёлах будзе наладжана ўрачыстае ўсяночнае богаслужэнне.

І ЎВАЙШОЎ ІСУС У ІЕРУСАЛІМ...

19 красавіка Праваслаўная царква і стараверы адзначаюць Вербніцу. Вербную нядзелю — свята ў памяць Уваходу Госпада ў Іерусалім. Паўсюдна ў цэрквах асвячаюцца галінкі вярбы, якімі прынята ў гэты дзень сцябаць адзін аднаго, прыгаворваючы: «Не я б'ю, вярба б'е: за тыдзень — Вялікдзень». Аздобленыя каляровымі засушанымі кветкамі, каласкамі лазінкі («пальмы віленскія») імітуюць пальмы, якімі народ сустракаў Хрыста пры яго ўездзе ў Іерусалім. Асвячонай вярбою выганяюць на першы выпас жывёлу, у некаторых мясцінах лічаць, што, з'еўшы дзевяць пупышак вярбы, можна засцерагчыся ад зубнога болю.

Вось як расказваецца аб дні Уваходу Госпада ў Евангеллі ад Св. Марка (гл. 10):

32. Калі яны былі ў дарозе, ідучы ў Іерусалім, Ісус ішоў наперадзе іх, а яны, ідучы за ім, былі ў страху. І, узяўшы ізноў дванаццаць, пачаў ім гаварыць аб тым, што з ім мае стацца.

33. Вось, і мы ўваходзім у Іерусалім, і Сын Чалавечы будзе выданы архірэям і кніжнікам, і засудзяць Яго на смерць і выдадуць Яго паганым;

34. І наздзекуюцца над Ім, і будуць біць Яго, і заб'юць Яго, і на трэці дзень уваскрэсне.

1. (гл. 11) І, калі падышлі да Іерусаліма, да Віфагіі і Віфані, да гары Аліўнай, Ісус пасылае двух вучняў Сваіх.

2. І кажа ім: пойдзеце ў сяло, што перад вамі; уваходзячы ў яго, зараз знойдзеце аслянятка, на якое ніхто з людзей, не сядаў; адвязаўшы яго, прывядзіце.

3. І калі хто скажа вам, што вы гэта робіце? Адказвайце, што яно патрэбна Госпаду, і зараз пашле яго сюды.

4. Яны пайшлі і знайшлі аслянятка, прывязанае ля варот на вуліцы, і адвязалі яго.

5. І некаторыя, што там стаялі, гаварылі ім: што робіце? Нашто аслянятка адвязваеце?

6. Яны адказалі ім, як загадаў Ісус, і тыя пусцілі іх.

7. І прывялі аслянятка да Ісуса, і паклалі на яго свае вопраткі, і Ён сеў на яго.

8. І многія пасцілалі адзежу сваю на дарозе, а іншыя рэзалі вецце з дрэў і ўсцілалі ім дарогу.

9. І тыя, што ішлі перад і за ім, крычалі, мовячы: Асанна! Благаслаўлёны, што ідзе ў імя Госпада!

10. І ўвайшоў Ісус у Іерусалім, у святыню...

Падрыхтаваў **Анатоль СЛАНЕЎСКІ.**

Я ВЕДАЮ—ХРАМ БУДЗЕ

Незвычайны падарунак рыхтуе калектыў Мінскага опернага тэатра да вялікага свята Праваслаўнай царквы — Вялікадня. Раніішні канцэрт 26 красавіка адкрыецца прывітальным словам мітрапаліта Філарэта. Канцэрт прызначаны для юнай публікі, і ўдзельнічаюць у ім лепшыя дзіцячыя калектывы — камерны аркестр музычнага ліцэя, выхаванцы харэаграфічнага вучылішча, народны дзіцячы цырк. Зборы ад канцэрта пойдуць у фонд будаўніцтва Храма памяці трагедыі Чарнобыля.

БелаПАН.

ГАРЭЛКА: ЦАНА НЕ ПЕРАШКОДА. БЫЛІ Б ГРОШЫ

Працягваючы тэму павышэння цэн на белую гарэлку, мы вырашылі зрабіць апытанне ў невялікіх чэргах ля віннa-гарэлачных прылаўкаў магазінаў. Адразу забяжым наперад і адзначым, што нездаволеных новым коштам «крыштальнага напітка» больш. Чаму? Такога пытання не ўзнікае. Але, як аказалася, ёсць спажыўцы, якіх (калі не на 100, дык на 99 працэнтаў) задавальняе пастанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 14 красавіка. Вось тут можна і задаць законнае пытанне: «А, уласна, чаму?» Адказаў некалькі.

Андрэй ГУСАРАЎ: Цяпер стала вальней дыхаць у чарзе. Падышоў, заплаціў, узяў і час не марнуецца. Былі б толькі грошы.

Аляксей ДРАГУН: Пастанова добрая. Толькі трэба было павышаць не на 25 і 35 рублёў, а, скажам, на 100. А следам прыняць пастанову аб адмене вінна-гарэлачных талонаў. Працуеш добра, адпаведна зарабляеш — можна дазволіць расслабіцца.

Зінаіда БАБІК: Добрая рэч. Цяпер, здаецца, можна будзе і ў сям'і наладзіць нейкі дабрабыт. А то мой прапойца з сябрукамі ўжо замучыў. Толькі трэба б было цану на гарэлку яшчэ больш падняць.

ГЕНАДЗЬ... Ікс. Справа мая больш жвава пойдзе. Уласнага вырабу гарэлку можна прадаваць крыху танней — таму, спадзяюся, і ахвотнікаў будзе дастаткова. Толькі разабрацца неяк з цукрам не шкодзіла б.

***

Цяпер крыху статыстыкі. Было апрошана 54 чалавекі. З іх незадаволеных пастановай — 49. Тых жа, хто настроены аптымістычна і не супраць новага ўзлёту цэн на белую гарэлку, толькі 5.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

БАТУ—ЯШЧЭ АДЗІН БЕЛАРУСКІ УНІВЕРСІТЭТ



Наўрад ці знойдзецца ў рэспубліцы калгас ці саўгас, дзе б не працавалі выпускнікі Беларускага інстытута механізацыі сельскай гаспадаркі. І гэта не дзіўна — каля сарака гадоў рыхтуе ён спецыялістаў для вёскі.

Дык вось: днямі Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь прыняў пастанову аб пераўтварэнні гэтай важнейшай навучальнай установы ў Беларускі аграрны тэхнічны універсітэт — БАТУ. Прычым, зрабіць гэта вырашана «ў межах асігнаванняў, якія прадугледжаны Міністэрству сельскай гаспадаркі і прадуктаў харчавання на ўтрыманне навучальных устаноў на 1992 год».

Справа цяпер за тым, каб разам з павышэннем статуса ВНУ павысіць якасць падрыхтоўкі спецыялістаў сельскай гаспадаркі.

В. КРАЎЧАНКА.
Фота Я. ПЯСЕЦКАГА.

Бізнесмены «атакуюць» В. Кебіча ў Мілане

Цэнтральнай падзеяй дзелавых сустрэч, якія адбыліся ў Мілане, стаў удзел беларускай дэлегацыі ў вечары, арганізаваным гандлёва-прамысловай палатай «Італія-Расія».

У старажытным асабняку, дзе размясціўся офіс палаты, на сустрэчу з прадстаўнікамі Беларусі сабралася шырокая аўдыторыя дзелавых людзей, грамадскіх дзеячаў, кіраўнікоў адміністрацыі Мілана. Да прысутных з прамовай звярнуўся кіраўнік урадавай дэлегацыі Беларусі В. Ф. Кебіч, які расказаў аб рэспубліцы, аб праблемах рэфарміравання яе эканомікі, заклікаў бізнесменаў і ўвесь дзелавы свет да актыўнага супрацоўніцтва з рэспублікай. Як толькі закончылася афіцыяльная частка, дзелавыя людзі Мілана ў літаральным сэнсе атакавалі кіраўніка беларускага ўрада. Многія тут жа прапанавалі свае праекты для супрацоўніцтва, цікавіліся законамі нашай рэспублікі аб замежных інвестыцыях, проста пыталіся, як пачаць сваю справу ў нашай рэспубліцы, куды ісці, да каго звярнуцца. Амаль дзве гадзіны працягвалася гэта сустрэча. Старшыня Савета Міністраў Беларусі В. Ф. Кебіч, старшыня Дзяржкамітэта па знешне-

(Заканчэнне на 3-й стар.).

ПРА ЛЮДСКАСЦЬ

УСЁ, ШТО БЫЛО І ЁСЦЬ...

Фотарэпартаж з Маладзечанскага дома-інтэрната для інвалідаў і састарэлых







— Усё ў нас ёсць, усё добра, дзякуй нашай Радзіме, — адказала сівенькая бабуля ў інвалiднай калясцы. Не, яна не пакрывіла душою ў адказ на пытанне незнаёмага карэспандэнта. Не толькі з пункта гледжання гэтай бабулькі, але і на маю думку, жывецца гэтым старым у казённым доме зусім не дрэнна. Ва ўсякім разе лепш, чым значнай колькасці іх аднагодкаў, вымушаных нашай рэчаіснасцю жабраваць пад вітрынамі шыкоўных камерцыйных магазінаў або дажываць свой век ў хваробах, пакінутымі роднымі і суседзямі.

Цяжкі наш час, і яго характэрная рыса — узрастаючая колькасць адзінокіх старых. Усяго нямногім больш за паўтары сотні жыльцоў здольны прыняць пад свой дах гэты інтэрнат. Невялікія спальні з фотакарткамі над ложкамі, такая ж невялікая бібліятэка, сталовая, кабінеты медыкаў, кінаканцэртная зала — вось і ўсё, што знаходзіцца ў гэтым старым двухпавярховым будынку. А яшчэ ёсць тут невялікая, але дастатковая колькасць мэблі, адзення, медыкаментаў. Ёсць яшчэ парашковае малако і мука, дасланыя ў якасці дапамогі з Германіі, ёсць інвалідныя каляскі з таго ж далёкага замежжа.

Дзякуй і за гэта. Крыўдна толькі за іх саміх, усе свае гады аддаўшых працы на карысць грамадства, страціўшых сваё здароўе, атрымаўшых на схіле жыцця толькі пропуск у казённы дом.

Яўген ПЯСЕЦКІ.

НА ЗДЫМКАХ: і ў старасці не ведаюць спакою рукі, якія здаўна прывыклі да працы. Георгій Лук'янавіч БАЖКО шые ў інтэрнацкай майстэрні рамяні па заказу мясцовага завода музычных інструментаў. Ганна Васільеўна КАРАСКЕВІЧ вяжа прыгожыя сурвэткі. Усё, што было і ёсць: некалькі ўзнагарод і накіраванне «на дзяржаўнае ўтрыманне».

БЕЛАРУСЬ РЫХТУЕЦЦА ДА ЎВЯДЗЕННЯ ШМАТРАЗОВЫХ КУПОНАЎ

Сярод насельніцтва рэспублікі атрымала вялікі рэзананс выступленне на сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С. Лінга, старшыні Дзяржэканомплана. У «Звязду» тэлефануюць жыхары, просяць надрукаваць асноўныя моманты яго прамовы. Прапануем чытачам некаторыя вытрымкі са стэнаграмы выступлення С. Лінга.

Пасля размовы з Гайдарам будзе падпісана пагадненне, згодна з якім у Беларусь будзе пастаўляцца нафта і газ: 60 працэнтаў па фіксаваных цэнах, 40 — па дагаворных.

Сярэдняя цана тоны нафты ў першым квартале была каля 2,5 тысячы рублёў. Гайдар, каб не блытацца ў гэтых 60 і 40 працэнтах, унёс прапанову — устанавіць адзіную фіксаваную цану да 2,5 тысячы рублёў.

Па газу — 1.600 рублёў за 1.000 куб. метраў — вельмі цяжка для нашай гаспадаркі, але гэта ўсё ж прымальная ўмова. Энергарэсурсамі, дзякуючы намаганням урада, рэспубліку ўдаецца забяспечваць у патрэбных аб'ёмах. Сёння ў сельскай гаспадарцы запасы іх большыя, чым летась.

Урад унёс прапановы ў Вярхоўны Савет аб павелічэнні мінімальнай зарплаты да 550 рублёў і першага разраду тарыфнай сеткі — да 600 рублёў. На 20—25 працэнтаў будуць павялічаны рэальныя даходы насельніцтва за кошт індэксацыі зарплаты і іншых даходаў.

Застаецца датацыя: на хлеб, мяса і малочныя прадукты амаль на 8 млрд. рублёў, на медыкаменты — 1,5 млрд. рублёў і на перавозкі гарадскім транспартам — каля 4 млрд. рублёў.

Адсутнасць парытэту паміж сельскай гаспадаркай і прамысловасцю можа прывесці да краху сельскай гаспадаркі, да развалу эканомікі рэспублікі. Нам давядзецца перагледзець закупачныя цэны, закрануўшы цэны на мяса-малочную прадукцыю, цукар. Пры гэтым пакінуць фіксаваныя цэны, бо калі іх зрабіць свабоднымі, насельніцтва не вытрымае, а сельская гаспадарка не прадасць сваю прадукцыю.

Будуць прыняты меры па сацыяльнай абароне. Індэксацыя будзе весціся такім чынам, каб разрыў паміж ростам цэн і ростам даходаў не перабольшваў 30 працэнтаў.

У сувязі з ростам зарплаты, грашовага абароту, адсутнасцю наяўных грошай надышоў час разгледзець пытанні па змяншэнню наяўнага абароту. Гэта чэкі і іншыя каштоўныя дакументы. Магчыма, выдаваць частку зарплаты наяўнымі, астатняе класці на ашчадную кніжку. Інакш можа паралізавацца грашовы абарот.

Мы рыхтуемся да ўвядзення беларускіх шматразовых купонаў. Яны ўжо друкуюцца і, верагодна, у маі пачнецца іх увод. Гэта робіцца для таго, каб прыкрыць купонамі ўвесь грашовы абарот. Бо ёсць даныя, што іншыя рэспублікі рыхтуюцца ўвесці ўласную валюту. Магчымы наплыў да нас рублёвай масы. Наш купон будзе мець сем ступеняў абароны. Гэта, уласна кажучы, амаль уласныя грошы. Яны будуць хадзіць разам з рублём.

Тым, хто прыязджае да нас з іншых рэспублік, купоны будуць прадавацца па адпаведнаму каэфіцыенту. Купон гэты будзе адпавядаць 10 рублям, г. зн., у 10 разоў даражэйшы за рубель. І будзе прадавацца, магчыма, у 15 ці 20 разоў даражэй тым, хто прыязджае да нас.

Купонамі нельга будзе прыкрыць тыя грошы, якія сёння знаходзяцца на руках у насельніцтва. Трэба вяртацца да лозунга «Захоўвайце грошы ў ашчадных касах».

Чаго хочуць шахцёры Салігорска

Усе, мабыць, ужо ведаюць, што шахцёры Салігорска больш месяца бастуюць, нягледзячы на тое, што іх забастоўку абласны суд прызнаў незаконнай. Трое з іх галадаюць, хоць на мітынгу ў чацвер на плошчы Незалежнасці ў Мінску іх заклікалі амаль усе выступаўшыя там і тэлеграмамі шахцёры з іншых месц СНД прыпыніць гэта бяссэнсавае глумленне над сабой, бо яно не мае той сілы, якая патрэбна, каб дасягнуць выканання сваіх патрабаванняў. Шахцёры Салігорска працягваюць мітынгаваць. Учора з раніцы яны зноў сабраліся на стадыёне ў сваім гарняцкім горадзе. Паехалі туды і галадаючыя з плошчы Незалежнасці.

На першым плане ў патрабаваннях шахцёраў падпісанне тарыфнага пагаднення, галоўны пункт якога — прынцып налічэння заработнай платы шахцёрам. Умовы працы пад зямлёй вельмі складаныя і рызыкоўныя. А зарплата іх у сярэднім такая ж, як і ў тых, хто працуе на зямлі. Прадаючы сваю прадукцыю на міжнародным рынку, гарнякі папаўняюць дзяржаўную казну валютай. Былі заўсёды і некаторыя адлічэнні яе ў фонд прадпрыемства. Але як расходаваліся і на што траціліся гэтыя валютныя сродкі не ведаюць на аб'яднанні ні рабочыя, ні лідэры прафсаюзаў. Наконт гэтага папаўзлі розныя чуткі. Людзі хацелі ведаць праўду. Але адміністрацыя не выдала гэту «камерцыйную тайну». Зараз гарнякі патрабуюць акрамя вызначаных урадам 30 працэнтаў валютных сродкаў атрымліваць у распараджэнне прадпрыемства яшчэ 15. Тады яно зможа вырашыць усе вытворчыя пытанні, у тым ліку павысіць заработную плату шахцёрам.

— Мы разумеем, — гаворыць старшыня прафкома хімікаў ВА «Беларуськалій» Зінаіда Міхневіч, — што адразу выканаць усе нашы патрабаванні па павышэнню зарплаты немагчыма. Гэта можна зрабіць паступова. Мы тлумачылі людзям сітуацыю. Але эканамісты, прадстаўнікі адміністрацыі не пайшлі да людзей, каб з лічбамі ў руках усё гэта растлумачыць, запэўніць народ.

Людзі на камбінаце адміністрацыі ўжо не вераць і патрабуюць адстаўкі генеральнага дырэктара Анатоля Падлеснага.

— Мы хочам, — сказаў старшыня Незалежнага прафсаюза гарнякоў Беларусі, машыніст горна-выемачнай машыны Іван Юргевіч, — каб дзейнасць адміністрацыі расследавала ўрадавая камісія або камісія Вярхоўнага Савета. Я буду галадаць да той пары, пакуль генеральны дырэктар не пойдзе ў адстаўку. І Дзяржкампрам павінен згадзіцца на стварэнне конкурснай камісіі па адбору прэтэндэнтаў, на пасаду генеральнага дырэктара. Толькі такім чынам новы генеральны дырэктар атрымае вотум даверу калектыву. Мы яшчэ хочам і будзем у гэтым накірунку працаваць, каб рудакіраўніцтвы аб'яднання перайшлі ва ўласнасць працоўных калектываў. І мы патрабуем падпісання дапаўнення да тарыфнага пагаднення.

Па-рознаму можна ставіцца да патрабаванняў шахцёраў Салігорска і іх метадаў дасягнення сваіх мэт. Можна асуджаць, можна падтрымліваць. Але гэтага мала. Церпяць не толькі самі шахцёры і іх сем'і, якія не атрымліваюць зарплаты, грашовыя ж накапленні былых гадоў зусім абясцэніліся, а дарагоўля ў магазінах усё расце... Церпіць аб'яднанне «Беларуськалій». Церпіць Рэспубліка Беларусь. І вось у якім сэнсе. «Беларуськалій» — прадпрыемства, якое гандлюе сваёй прадукцыяй на міжнародным рынку. За доўгія гады склаліся даволі трывалыя сувязі з замежным спажыўцом. Ішла валюта, грошы — тое, што нашаму дзяржаўнаму бюджэту зараз вельмі патрэбна. З другога боку, месяц перапынку ў адгрузцы прадукцыі — даволі вялікі тэрмін. Наўрад ці будуць прывучаныя да парадку замежныя спажыўцы чакаць. Тым больш, што канкурэнт у нашых калійшчыкаў ёсць — «Уралкалій».

Як паведамілі нам па тэлефоне, мітынг учора ў Салігорску не стаў апошнім у шахцёрскай гісторыі. Прынята рашэнне ў аўторак, 21 красавіка, сабрацца зноў. Дзве праблемы павінны быць вырашаны да гэтага дня: падпісана новае часовае пагадненне паміж прафсаюзамі і Дзяржкампрамам аб паэтапным павышэнні заработнай платы шахцёрам і вырашана пытанне аб адстаўцы генеральнага дырэктара аб'яднання А. Падлеснага. Весткі пра тое, што з сакавіка павысіліся цэны на энергарэсурсы, зноў насцярожылі рабочых «Беларуськалія». Яны пачалі сумнявацца ў тым, што намечаныя да гэтага меры па павышэнню ім заработнай платы будуць эфектыўнымі. Таму яшчэ спатрэбіўся час, каб удакладніць некаторыя моманты. Пасля вырашэння названых праблем шахцёры абяцалі прыступіць да работы. Па просьбе ўдзельнікаў мітынгу галадаючыя спынілі сваю акцыю.

Марыя ДАБЖЫНСКАЯ.

Канцэпцыя БНФ: меркаванні і прагнозы

Пазаўчора «Народная газета» надрукавала канцэпцыю эканамічнай рэформы ў Рэспубліцы Беларусь, падрыхтаваную апазіцыяй БНФ. Вядома, гэты дакумент патрабуе карпатлівага вывучэння, перш чым дэталёва аналізаваць яго. І такі аналіз, прычым выключна бесстаронні, будзе зроблены. Разам з тым рэдакцыя папрасіла асобных эканамістаў падзяліцца першымі ўражаннямі ад гэтага дакумента, тым, што больш за ўсё выклікае адабрэнне або жаданне паспрачацца.

Я. Герштэйн, дактарант Беларускага дзяржаўнага эканамічнага універсітэта. Дакумент дастаткова сур'ёзны, багаты на ідэі, аднак гэта хутчэй не канцэпцыя, а своеасаблівы палітыка - эканамічны «пратакол аб намерах» рэформы. Цяжка ацэньваць яго па гарачых слядах, патрэбна ўдумлівае вывучэнне, але тым не менш адразу можна адзначыць наступнае. Пры неаднаразова падкрэсліваемай рыначнай арыентацыі рэформы спрэчны тэзіс аб выкарыстанні планава - адміністрацыйных метадаў яе рэалізацыі. Такі шлях быў бы прыдатны два-тры гады назад, калі гэтыя метады яшчэ «працавалі».

Незразумелая затрымка з прыватызацыяй (яна плануецца толькі на чацвёртым этапе). Тут ёсць таксама адна супярэчнасць. На трэцім этапе мер па стабілізацыі прапануецца стварыць 100—150 тысяч юрыдычных асоб у прамысловасці. Але наўрад ці ў такіх жорсткіх эканамічных і фінансавых умовах, што прапануюць аўтары, адбудзецца прадпрымальніцкі бум. Да таго ж павелічэнню колькасці прадпрымальніцкіх структур спрые менавіта прыватызацыя, а не наадварот — яе адсутнасць ці стрымліванне.

Радыкальныя рашэнні прапануюцца ў фінансава-грашовай сферы. Пры гэтым не прапрацаваны праблемы падатковай палітыкі. Напрыклад, думка аб устанаўленні падатковых ставак у адпаведнасці з патрэбамі бюджэту — даволі няпэўнае рашэнне, якое пагражае інфляцыйным усплёскам ужо ў новых умовах.

У той жа час шэраг мер, прапануемых у канцэпцыі, не можа выклікаць пярэчанняў — упарадкаванне гандлю, аптымізацыя зямельнай рэформы і г. д.

В. Клецкі, загадчык аддзела Інстытута эканомікі, доктар эканамічных навук. У пачатку гэтага дакумента аўтары патрабуюць (раздзел VI) строгага выканання прынцыпу недатыкальнасці ўласнасці, і з гэтым можна цалкам пагадзіцца. Аднак прапануемыя меры нярэдка знаходзяцца ў яўнай супярэчнасці з абвешчаным прынцыпам. Напрыклад, прапанова ануляваць усе безнаяўныя грошы на рахунках юрыдычных асоб (гл. раздзел «План дзеянняў. Падрыхтоўчы перыяд»). Прыняць гэту прапанову — значыць забраць у шырокага кола таваравытворцаў заробленыя грошы, пазбавіць добра працуючыя калектывы вынікаў іх працы. Гэтая мера роўная праведзенаму ў свой час раскулачванню, экспрапрыяцыі найбольш актыўнай часткі сельскагаспадарчага насельніцтва.

Такім жа не рынычным і не дэмакратычным выглядае і патрабаванне аўтараў канцэпцыі (гл. пункт 6 таго ж раздзела) падмацоўваць дакументамі законнасць кожнага паступлення сродкаў на адзіны асабовы рахунак вытворцы. Увядзенне такога парадку азначала б правамернасць татальнага сачэння з боку органаў улады за любым крокам таваравытворцы, неабходнасць утрымання вялікай непрадукцыйнай арміі кантралёраў над стваральнікамі матэрыяльных даброт.

А Савін, галоўны спецыяліст Саюза прадпрымальнікаў і арандатараў Беларусі.

Больш за ўсё ў ім кранула гаворка аб неабходнасці прыпыніць прыватызацыю Маўляў, апаратная яна і ўжо толькі па гэтай прычыне аспрэчваецца. Маўляў, ёсць выпадкі дзікай прыватызацыі... Не ведаю, можа, і ёсць, і трэба такім выпадкам даваць адпаведную ацэнку, аб'яўляць іх незаконнымі, але не адхіляць саму канцэпцыю прыватызацыі, не прыпыняць і не спыняць яе. Сёння кожны дзень дарагі, мы літаральна на крок ад бездані.

Гадзіннік пушчаны. На вуліцы—вялікі футбол!

СЁННЯ ПАЧЫНАЕЦЦА ПЕРШЫ НАЦЫЯНАЛЬНЫ ЧЭМПІЯНАТ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ ПА ФУТБОЛУ



Скончыліся словы, няма больш падстаў для дыскусій, непаразуменняў... Мяч устаноўлены на цэнтр, суддзя гатовы даць свісток — першы ў гісторыі беларускага футбола нацыянальны чэмпіянат з удзелам усіх без выключэння лепшых каманд стаў рэальнасцю.

Прыгадаем, аднак: яшчэ літаральна паўгода назад пра гэту, несумненную цяпер падзею ва ўсім спартыўным жыцці Беларусі, гаварылі з аглядкай, нават — бояззю. І ў вышэйшых спартыўных інстанцыях, і сярод спецыялістаў, і нават у балельшчыцкіх колах ніяк не маглі ўявіць наш флагман — мінскае «Дынама» — сярод удзельнікаў рэспубліканскага першынства, а, скажам, матч тых жа дынамаўцаў з рэчыцкім «Ведрычам» ці віцебскім СКБ «Лакаматыў» называлі ледзь не абразай як для адных, так і для другіх... «А ці пойдуць на такі футбол аматары спорту?»; «Хто ж будзе судзіць гэтыя сустрэчы?»; «Ці ёсць у нас трэніровачная база?»; «А ў якім стане стадыёны ў рэспубліцы?» — колькі пытальнікаў, якія вельмі часта пераходзілі ў клічнікі, ставіла перад кіраўніцтвам фізкультурнай арганізацыі Беларусі, а яшчэ ў большай меры — перад прафесіянальнай Федэрацыяй футбола рэспублікі сама наша не вельмі прыстойная рэчаіснасць?!

Будзем аб'ектыўнымі: наша футбольна-спартыўнае кіраўніцтва за ідэю правядзення чэмпіяната Садружнасці Незалежных Дзяржаў трымалася

(Заканчэнне на 3-й стар.).

ГАРАДСКАЯ ЗАМАЛЁЎКА

Як Фёкла вясну гукала

Як бы скептычна мы ні ставіліся да «фальклору на асфальце», а ён спрабуе пусціць тут свае карані. У мінулыя выхадныя, напрыклад, вясну гукалі ў Мінску: і ў Купалаўскім скверы, і ў Горкаўскім парку, і ва Уруччы... Добра, што свята «рассыпалася», раздрабілася па горадзе і не арганізоўвалася як адно вялікае тэатралізаванае прадстаўленне. Тым больш яно атрымалася натуральным.

Шмат народу было і на «Белай дачы» ў Курасоўшчыне, дзе свята ладзіў Беларускі інстытут праблем культуры. Зразумела, яно не абышлося без сцэнарыя, дасціпных вядучых. Было што ўспомніць дарослым, чаму парадавацца дзецям. На дзіва шчодрай была «Вясна»: акрамя сімвалічных «на зямліцу — травіцу, на травіцу — расіцу», яна прынесла яшчэ абрадавых, спечаных з пышнага цеста «жаваранкаў»...

Былі і цікавыя гульні. Умова адной з іх такая: адгадаць арыгінальнае беларускае імя лялькі — яна сама і была прызам.

Што тут пачалося:

— Марыля! Зося! Ганна! Гэлена! Паўлінка! — выгукалі з розных канцоў.

— Не, — кажа вядучая.

— Хрысціна! Міхаліна! Ядвіся! — дадаюць яшчэ.

— Не, не ўгадалі!

Калі фантазіі былі вычарпаны, прагучала падказка: пачынаецца на літару Ф. Паўза, і прапанова:

— Фёкла?..

І што б вы думалі? Гэта і аказалася загаданым «арыгінальным беларускім жаночым імем»!

Не станем сурова дакараць аўтараў сцэнарыя, аднак заўважым: з імі не згадзілася большасць прысутных. Імя Фёкла прыйшло да нас з грэчаскай мовы праз лацінамоўную транскрыпцыю і шырока вядома на Беларусі як Тэкля. Дарэчы, у працэсе моўнага асваення запазычаных імёнаў ф перайшло ў т і ў некаторых іншых: Агаф'я — Агата, Феафіл — Тэафіл і інш.

Л. ЯНОВІЧ.

Замест кульманаў — швейныя машыны

Становішча на пінскіх прадпрыемствах склалася надзвычайнае. Лік звольненых з-за зніжэння аб'ёму работ ідзе ўжо не на дзесяткі, а на сотні.

Такі незайздросны лёс напаткаў работнікаў аб'яднання «Кузлітмаш», фабрыкі трыкатажных вырабаў, завода штучных скур, вытворчага прадзільна-трыкатажнага аб'яднання «Палессе».

Чарговай ахвярай эканамічнага бязладдзя стаў калектыў інстытута «Палессегіправодгас». Новы этап скарачэння закрануў на гэты раз 160 спецыялістаў. Сярод іх нямала жанчын.

Каб хоць як-небудзь змякчыць гэты ўдар, дырэкцыя прыняла рашэнне адкрыць у інстытуце... філіял брэсцкага швейнага аб'яднання «Дынама».

Першыя 20 чалавек ужо асвойваюць прафесію швачкі-матарысткі ў цэхах прадпрыемства. Столькі ж будзе падрыхтавана і на месцы.

Швейныя машыны размясцяцца ў спартыўнай зале — іншых свабодных плошчаў няма.

С. ШАПІРА.

ЗОНА АСАБЛІВАЙ УВАГІ

ЗА ЗАСЛОНАЙ ПАЎРАЗБУРАНАГА МІФА,

АБО ЧАМУ ІНШЫ РАЗ ХОЧАЦЦА «ЦВЁРДАЙ» ДЗЯРЖАЎНАЙ РУКІ

РОЗДУМ ПАСЛЯ ПРЭС-КАНФЕРЭНЦЫІ Ў ДЗЯРЖКАМЧАРНОБЫЛІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Мы—людзі бедныя. «Дзякуючы» таму, што маем за плячамі цяжар Чарнобыля, — бедныя ўдвая. У гэтым, здаецца, пераканалі і Еўропу, і ўвесь астатні свет. Сытае, шчаслівае замежжа не засталося глухім да нашых просьбаў — па меры магчымасці дапамагае. Толькі ці заўсёды гэтай дапамогай карыстаюцца сапраўды абяздоленыя, самыя хворыя і нямоглыя?

Тры-чатыры гады назад былі толькі падазрэнні, асобныя факты, цяпер жа неабходна канстатаваць тэндэнцыю: правам на гуманітарную дапамогу, на лячэнне (асабліва калі можна паехаць за мяжу) далёка не заўсёды карыстаюцца тыя, хто мае ў гэтым адчайную патрэбу, а часта — своеасаблівыя «ўмельцы», людзі з ліку «прафесіянальных духоўных жабракоў». Хто-небудзь запярэчыць: такімі ўжо за дзесяцігоддзі выхавала нас савецкая ўлада і дзяржава. Атрымліваецца, што ў нас зусім ужо не засталося людзей з сумленнем, пачуццём уласнай годнасці? Але ж гэта будзе выглядаць як паклёп на ўвесь народ...

Каб разам пакончыць з гэтай тэмай, прывядзём словы вядомага гісторыка Васіля Ключэўскага, якія той сказаў стагоддзе таму назад: «Неразборлівая прыватная дабрачыннасць... выкарміла рамяство жабрацтва, стала сродкам сілкавання гультайства», бо капейкі раздаваліся тым, хто просіць, замест дапамогі сапраўды маючым патрэбу. Не буду, праўда, аспрэчваць іншага: «саўковая» рэчаіснасць выкавала многія іншыя «цікавыя» грані ў характары нашых папрашаек. Ці ведаеце вы, паважаныя чытачы, што часцей за ўсё прасілі нашы ўвогуле заможныя суграмадзяне (іменна тыя, хто не жыве ў бядоце) у сваіх пісьмах у нямецкія сем'і? Не, не лекі, не пратэзы, а запчасткі да сваіх імпартных аўтамабіляў, моднае адзенне, машынкі для... стрыжкі пудзеляў.

Не, Бога гэтыя «атэісты» не баяцца. Як не баяцца людскога гневу і асуджэння тыя, хто, нахабна адштурхнуўшы кволага, непрабіўнога небараку, едуць (на горкія чарнобыльскія грошы) «лячыцца» ў Германію. А прасцей — набіць кішэню, паспекуляваць, зрабіць свой брудны бізнес, не думаючы пра ўсё святатацтва сваіх учынкаў. Не баяцца дзялкі, дарэчы, ні закона, ні пакарання ад яго—такая ўжо сёння «планіда».

...Такія вось, магчыма, несвоечасовыя думкі, па вядомаму выразу класіка, нарадзіліся ў свядомасці аўтара гэтых радкоў у час «высвятлення адносін», якое нечакана ўзнікла на прэс-канферэнцыі. Хоць спачатку тэма размовы — праблемы аздараўлення насельніцтва, якое пражывае ў забруджанай зоне, — такой канфрантацыі ўвогуле не прадказвала.

Так, не могуць сёння падзяліць лідэрства ў справе вывазу для аздараўлення «дзяцей Чарнобыля» за мяжу ўрадавыя структуры, з аднаго боку, а таксама грамадскія і дабрачынныя арганізацыі — з другога. З'ява, вядома, сумная, якая вельмі шкодзіць грамадству ў яго агульных намаганнях. Толькі і добрага, што ў час спрэчкі ікры на новым, больш высокім узроўні высветлілі праблему прафанацыі самой ідэі аздараўлення нашых бедных дзяцей у замежных краінах.

— Пад выглядам дзяцей з забруджанай зоны за мяжой часта адпачываюць зусім іншыя дзеці, — заявіў намеснік Старшыні Саўміна рэспублікі, старшыня Дзяржкамчарнобыля І. Кенік. — Гэтыя акцыі сталі сродкам нажывы для некаторых кааператываў і іншых падобных арганізацый. Усё гэта наносіць вялікую шкоду аўтарытэту рэспублікі.

У якасці прыкладу ён прывёў адзін з апошніх фактаў, калі дзеці з Гомельскай вобласці «адпачывалі» ў Польшчы. Увесь час яны былі галодныя, а некаторыя з іх выпрошвалі ў гасцінных гаспадароў валюту. У той жа час іх не зусім цвярозыя выкладчыкі-«выхавальнікі» сноўдаліся па вуліцах і рабілі свой спекулятыўны «бізнес».

Чамусьці лічыцца, што ўсе фетышы і міфы часоў «развітога сацыялізму» ў нас паспяхова развянчаны (як у многім, між іншым, адкінуты заадно сумленне і мараль). Аднак адзін з іх, хоць і паўразбураны, застаўся. Гаворка ідзе пра тое, што мы цяпер цвёрда ведаем: ніколі ў нас не было, каб усё лепшае сапраўды даставалася дзецям. Ёсць, аказваецца, нямала спрытнюг, якія, калі ім выгадна, паспяхова рэанімуюць гэты пабляклы тэзіс. І пад прыкрыццём клопатаў аб здароўі падрастаючага пакалення ўладкоўваюць асабістыя справы.

Дзе ж у даным выпадку дзяржаўныя органы, шматлікія назіральнікі і кантралюючыя асобы, якіх у іншых сферах дзейнасці хоць гаць гаці? Тут і захочацца той самай «цвёрдай рукі», якая нарэшце навяла б элементарны парадак. Не будзем удавацца ў далейшую дэталізацыю, але, паверце, гэта сапраўды элементарна — высветліць у мясцовых органах розных узроўняў, хто і на якой падставе можа паехаць на аздараўленне і хто суправаджае тую ці іншую групу.

Думаеце, тыя ж, скажам, немцы не заўважаюць, не разумеюць усіх гэтых «скрыўленняў»? Таму з немалой доляй далікатнасці і прапануюць нашаму боку: чым траціць валюту, лепш мы ўкладзём пэўныя сродкі ў будаўніцтва і развіццё ў Беларусі сапраўднай індустрыі адпачынку і аздараўлення.

Думка больш чым слушная, бо высвятляецца...

— Аздараўленчая база ў рэспубліцы слабая, — падкрэсліў на прэс-канферэнцыі загадчык аддзела Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі А. Кананюк. — Трэба як мага хутчэй будаваць свае здраўніцы, для чаго ўраду неабходна прыняць адпаведныя рашэнні.

Рашэнні ж трэба прымаць не толькі ў гэтым напрамку. Па словах прафсаюзнага работніка, рэспубліка на сённяшні дзень мае толькі 500 мільёнаў рублёў, каб аплаціць 190 тысяч пуцёвак для аздараўлення людзей. На астатнія ж 60 тысяч чалавек грошай пакуль не знаходзіцца. Па ўсім відаць, што мінулагоднія лічбы па колькасці тых, хто паправіў сваё здароўе, нам сёлета паўтарыць не ўдасца. Ужо хоць бы па той прычыне, што львіную долю асігнаванняў можа з'есці транспарт, асабліва паветраны, які неймаверна ўзняў цэны на свае паслугі.

Зрэшты, пад маркай псеўдарыначных «навацый» многія сёння імкнуцца паправіць уласныя справы за кошт былых сяброў-суседзяў, не зважаючы, ці ты нувірыш-мільянер, ці ты пацярпеўшы ад ядзернай навалы. І вось ужо ў санаторыях Ялты аматары прыбыткаў з хворых людзей устанаўліваюць цану пуцёўкі ў размеры 10.950 рублёў, у Еўпаторыі — 7.400...

Што ж датычыць санаторна-прафілактычных устаноў, якія размешчаны ў Грузіі, Паўночнай Асеціі, Прыбалтыцы, то іх пералік гаворыць сам за сябе. Грамадска-палітычная ды эканамічная сітуацыя там такая, што нашых хворых, мякка кажучы, не вельмі і чакаюць.

Ці трэба падводзіць чытача да вываду? Ён просты: неабходна ў першую чаргу абапірацца на ўласныя сілы і магчымасці. Хоць шмат часу і ўпушчана — спачатку з-за гандлёвых «аздараўленчых» ваяжоў, а потым — з-за не зусім дакладных прагнозаў развіцця падзей у былой Савецкай дзяржаве.

Як бы там ні было, аднак калі мы, дарослыя, зрабілі нашым ні ў чым не вінаватым дзецям такі «падарунак», як Чарнобыль, то цяпер павінны зрабіць усё, каб зняць з сябе хоць частку віны — прадаставіць ім магчымасць вырасці здаровымі. Можа, хто-небудзь і не пагодзіцца, але я ўпэўнены: дзеці павінны быць у нас «прывілеяваным класам». Толькі не на словах, а ў паўсядзённых адносінах да іх з боку грамадства і дзяржавы.

Валерый ЧАРНЯЎСКІ.

ДЛЯ ВАС, ЗАБУДОЎШЧЫКІ



Дом на любы густ

ХТО ШМАТ ездзіць па рэспубліцы, той, напэўна, заўважыў, што праект дома, які мы сёння прапануем, прыйшоўся даспадобы многім забудоўшчыкам у гарадах і сельскіх пасёлках. Зручная планіроўка, сучасныя формы архітэктуры, вялікія зручнасці для пражывання, адносна невысокі каштарысны кошт — усё гэта зрабіла праект даволі папулярным. Яго нумар у Мінскім інстытуце тыпавога праектавання «Мінсктыппраект» такі — 189.000-823.13.90. Калі праект вам спадабаўся, пішыце на адрас: **220123, г. Мінск, вул. Веры Харужай, дом 13/61, пакой 317.** Можна звязацца і па тэлефоне — 33-74-27. З вамі падзеляцца інфармацыяй, якая аказалася па-за межамі публікацыі, выслухаюць прапановы, нешта зменяць. Многае, наадварот, могуць дарабіць, улічваючы пажаданні кліента.

Але звернемся да нашага праекта. Дом такі: 4-пакаёвы, мансардны, з драўляна-каркаснымі канструкцыямі. На праекце ён мае два ўзроўні (другі паверх — мансарда). Падвала няма. Але яго лёгка (і шмат дзе гэта робяць) змайстраваць. Тады будынак набудзе трэці ўзровень.

Як і ў папярэднім праекце (глядзіце «Звязду» за суботу 11 красавіка г. г.), такі домік таксама добра пабудаваць на нізкім месцы.

Жылыя пакоі тут павялічаны, да таго ж іх стала больш. Будынак разлічаны на даволі значную сям'ю. Чаго вартыя толькі тры спальні! Адна — унізе і дзве — на мансардзе. Самая вялікая — на мансардзе — 10,3 кв. м. Ёсць агульны пакой і хол. Першы — большы па плошчы — 12,2 кв. м.

Людзі заўсёды скардзяцца, што кухня ў іх — два крокі туды, два крокі сюды. На гэтым праекце кухня-сталовая вельмі прасторная — 19 кв. м. Гэта самы вялікі пакой у доме.

Прыгожа ўпісваецца ў інтэр'ер лесвічка, якая вядзе на мансарду. Аздобіўшы яе некаторымі дэкаратыўнымі дэталямі, можна вельмі ажывіць інтэр'ер прыхожай.

Як і раней, шмат месца займаюць так званыя падсобкі. На адным узроўні з зямлёй пад домам зроблены гараж. Яго габарыты вельмі ўнушальныя — 20,4 кв. м. Даволі значныя хол, балкон, тэраса. Ёсць памяшканне на гарышчы. Вось толькі гаспадарчае памяшканне крыху малаватае.

Цяпер пра будаўнічыя канструкцыі. Яны з бетону, жалеза і дрэва. Усе фундаменты, напрыклад, са стужачных бутабетонаў. Пры неабходнасці іх лёгка майстраваць самім. Дах двухсхільны, адзін бок узвышаецца над другім. Гэта дае магчымасць выкарыстоўваць дзённае святло ўнутры памяшканняў. Кроквы з дрэва. Сцены таксама з дрэва. Тут выкарыстоўваюцца драўляныя каркасы. З вонкавага боку яны абкладваюцца дэкаратыўнай цэглай.

На ўсіх перакрыццях выкарыстаны дошкі. Мацуюцца яны на драўляных бэльках.

Расход будаўнічых матэрыялаў па сённяшніх мерках даволі значны. Натуральна, што і кошт будоўлі немалы. Цэменту патрэбна 5 т, бетону, лесаматэрыялаў і сталі адпаведна 16,20 і 0,8 куб. м. Цэглы— 16,8 тыс. штук.

Агульны кошт да падаражання быў вызначаны ў 20,9 тысячы рублёў.

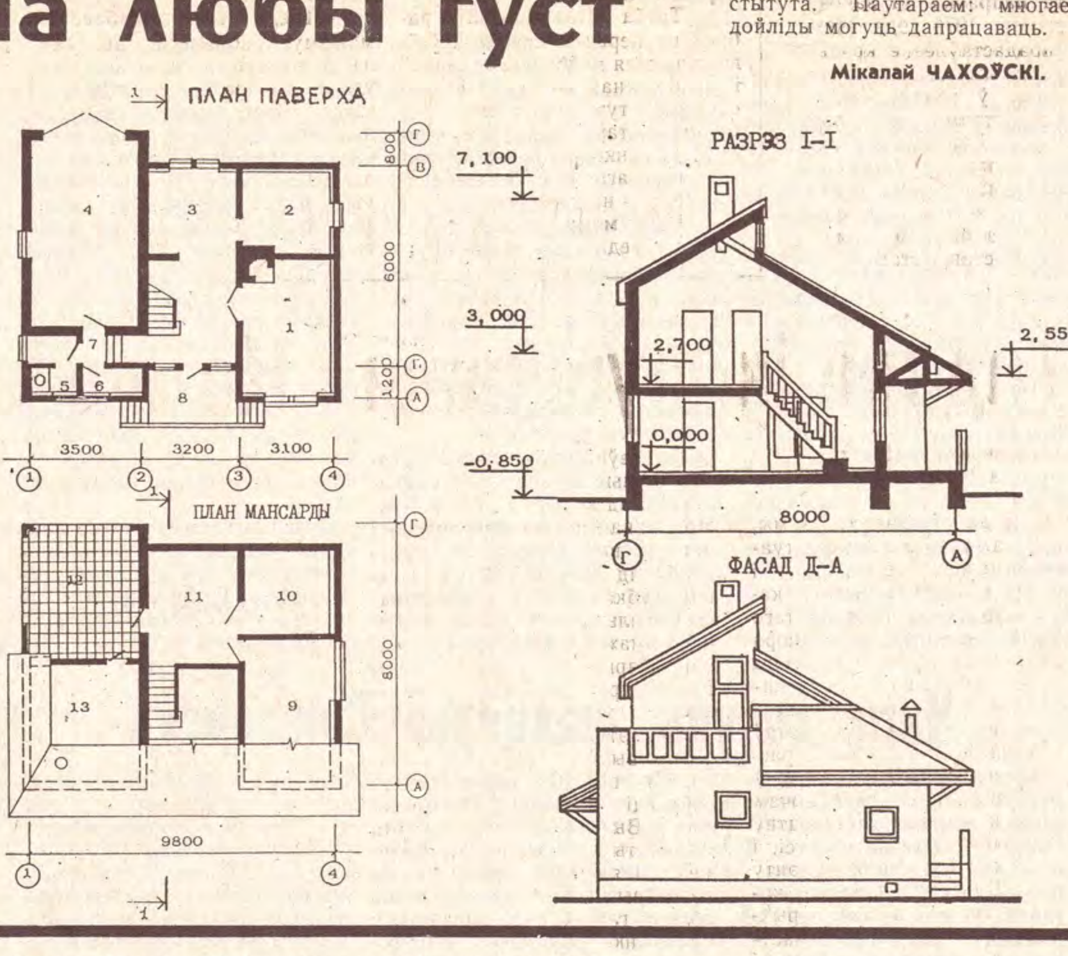
Вось яшчэ неабходныя даныя: агульны аб'ём будаўніцтва — 345 кубаметраў, плошча забудовы — 86,8 кв. м, а сумарная — 96 кв. метраў.

Як і раней, даём план размеркавання жылой плошчы і дапаможных памяшканняў. На плане (глядзіце малюнкі) яны маюць сваю нумарацыю. Заўважым яшчэ, што апошняя лічба — плошча ў квадратных метрах:

1. Агульны пакой	12,2
2. Спальня	8,0
3. Кухня-сталовая	19,0
4. Гараж	20,4
5. Туалет	4,0
6. Газпамяшканне	1,2
7. Калідор	1,2
8. Тэраса	6,0
9. Спальня	10,3
10. Спальня	8,0
11. Хол	10,7
12. Балкон	5,3
13. Гарышча	5,3

Заўважым, што ў любым праекце хоць нешта, ды не задавальняе людзей, а ад нечага яны хочуць пазбавіцца. Звяжыцеся з майстэрняй інстытута. Паўтараем: многае дойліды могуць дапрацаваць.

Мікалай ЧАХОЎСКІ.





І пад дождж ыкам не страшна...

По шматлікіх просьбах нашых чытачоў мы вырашылі некалькі расшырыць кола парад, якія змяшчаліся пад рубрыкай «ЯК БЫЦЬ ПРЫГОЖАЙ». Жаночая натура такая, што не толькі прыгожай хочацца быць ёй самой. Вельмі прыемна кожнай жанчыне, калі з густам апрануты і самыя любімыя і дарагія ёй людзі — муж і дзеці. Таму мы вырашылі даваць практычныя парады і ў гэтым накірунку. Але пры гэтым мы будзем клапаціцца, каб у прапануемых намі мадэлях адзення і іншага ўбрання прыгажосць спалучалася з практычнасцю. Таму наша рубрыка «Як быць прыгожай» мяняе сваю назву на «САЛОН». Мы абяцаем, што ў нашым «Салоне» вы зможаце атрымаць самыя розныя і вельмі патрэбныя парады.

ПЕРШАЯ НАША ПАРАДА адрасавана тым сем'ям, у якіх ёсць малыя дзеці. Прыйшла вясна — пара, якая не абыходзіцца без дажджлівых дзён. А маленькім чалавечкам ніяк не хочацца сядзець дома. Ну і што, што на вуліцы мокра і з неба струменіць? Гэта яшчэ цікавей, ды і на вуліцу цягне больш. Таму, каб зменшыць колькасць сямейных канфліктаў і зняць праблему, мы прапануем варыянты дажджавікоў для дзяцей. Яны не прамокнуць, дзіця не прастудзіцца і зможа пабыць на свежым паветры. Вось тры ў прынцыпе раскрою вельмі падобныя, але ў дэталях крыху розныя варыянты такіх непрамакальных паліто для вашых дзяцей. Размер іх 30. Маштаб чарцяжа 1:10. Лічбы дадзены ў мм.

Для дажджавіка такога размеру вам спатрэбіцца кавалак тканіны тыпу балонні 120×120 см. Колер можа быць любы. Можна скамбінаваць кавалкі тканін рознай афарбоўкі. Так будзе яшчэ прыгажэй. Можна выкарыстаць стары плашч. Калі тканіна вузкая, то спатрэбіцца кавалак тканіны памерам 60×240 см. 10—11 штук гузікаў або кнопак. На прапануемым чарцяжы выкрайкі лічбай 1 абазначана пярэдняя полка (2 дэталі), лічбай 2 — спінка (2 дэталі або 1 са згібам), лічбай 3 — капюшон (1 дэталь са згібам). Раскройце і выражце аблямоўку для дэталей пераду і спінкі (па знешнім краі шырынёй 2 см).

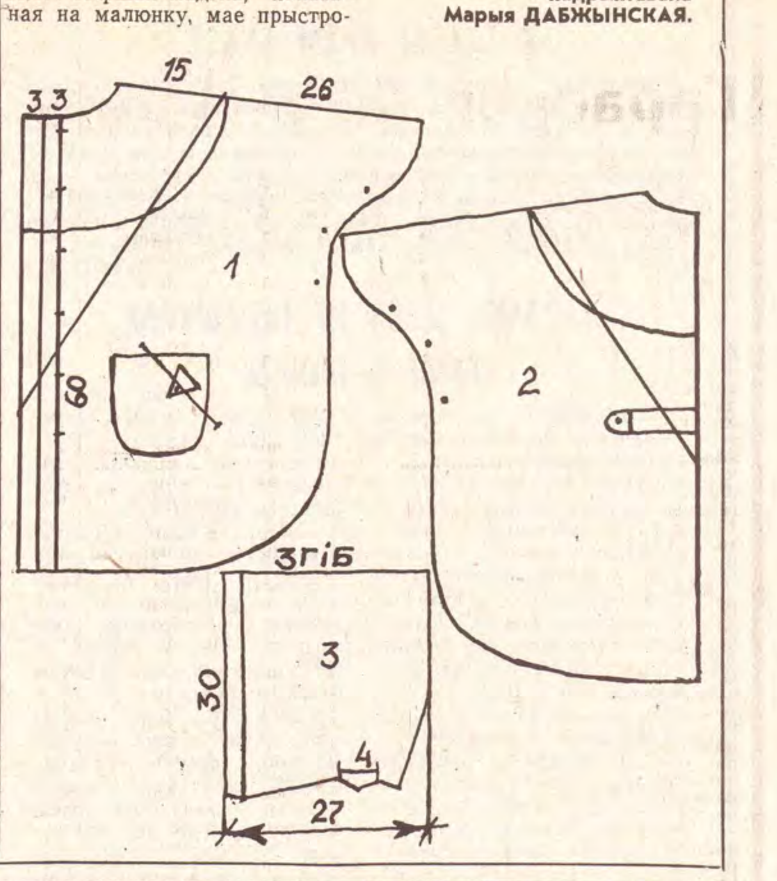
НЕКАТОРЫЯ ТЛУМАЧЭННІ ДА ЧАРЦЯЖА І МАДЭЛЯЎ. Першая мадэль, паказаная на малюнку, мае прыстрочаную палярынку, свабодную ўнізе.

Другая мадэль мае арыгінальны хлясцік. Ён паказаны на чарцяжы спінкі.

Трэцяя мадэль мае прыстрочаную какетку (строчка паверсе і панізе). Перад і спінка на чарцяжы паказаны трохвугольнікамі.

АПІСАННЕ РАБОТЫ. Спачатку сшыйце дэталі спінкі (гэта ў тым выпадку, калі яна ў вас не суцэльная, а складаецца з дзвюх полак). Затым сшыйце плечавыя швы. Прастрачыце па знешнім краі вырабу аблямоўку (правы бок да правага боку, затым вывярніце). Апрацуйце планку-засцежку, падгарніце, абкідайце прарэшкі або намецьце месцы для кнопак. Бакавыя швы лепш за ўсё замяніць гузікамі або кнопкамі. Край капюшона трэба падшыць і пры гэтым зрабіць кулісу для шнура. На правым баку абкідайце прарэшкі для вываду шнура. Сшыйце задні бок капюшона, зрабіце мяккія вытачкі, заклаўшы іх у адпаведнасці з лічбай 4. Сшыйце гарлавіну асноўнага вырабу з капюшонам. Калі вы збіраецеся рабіць палярынку або какетку, то ўшывайце капюшон паміж імі і асноўным вырабам. Ніжні край палярынкі застаецца свабодным і падшываецца. Какетка прышываецца зверху і знізу. Гэтыя дэталі лепш засцерагаюць плечы дзіцяці ад дажджу, ствараюць двайны «заслон». У канцы работы прышыйце гузікі або прымацуйце кнопкі.

Матэрыял да друку падрыхтавала Марыя ДАБЖЫНСКАЯ.



Быў такі стары школьны прыклад, які наглядна дэманстраваў важнасць ведання пунктуацыі: коска, пастаўленая пасля першага ці пасля другога слова, цалкам мяняе сэнс сказа. Маўляў, бачыце, як многа залежыць ад адной маленькай коскі! Але гэта толькі пунктуацыя. У жыцці ўсё куды больш складана. А як, дарэчы, у жыцці! Ад каго залежыць далейшы лёс злачынцы, які стоячы выслухаў канчатковы прысуд!

З гэтым пытаннем я звярнуўся да загадчыка аддзела па пытаннях памілавання і грамадзянства Сакратарыята ВС Рэспублікі Беларусь Уладзіміра САМУСЁВА.

«Пакараць нельга памілаваць»

— Памілаванне асуджаных— прэрагатыва Прэзідыума Вярхоўнага Савета, замацаваная ў тым раздзеле Канстытуцыі, дзе гаворыцца аб яго паўнамоцтвах. Для таго каб падрыхтаваць матэрыялы на пасяджэнне Прэзідыума, па-першае, існуе такое структурнае падраздзяленне Сакратарыята Вярхоўнага Савета, як наш аддзел. Па-другое, усе пытанні папярэдне выносяцца на абмеркаванне Камісіі па пытаннях памілавання, якую ўзначальвае Старшыня Вярхоўнага Савета. Першы і другі намеснікі Старшыні Вярхоўнага Савета з'яўляюцца намеснікамі старшыні гэтай камісіі. Апрача іх у яе састаў уваходзяць пяць народных дэпутатаў, старшыня Вярхоўнага суда, Генеральны пракурор рэспублікі, міністр унутраных спраў, старшыня Камітэта дзяржбяспекі, міністр юстыцыі, начальнік Сакратарыята ВС і загадчык аддзела па пытаннях памілавання і грамадзянства. Калі камісія выносіць рашэнне аб памілаванні, гэтае пытанне перадаецца на разгляд Прэзідыума.

— Які, трэба думаць, аўтаматычна зацвярджае рашэнне камісіі?

— Зусім не абавязкова. Ёсць і адваротныя прыклады.

— Якімі катэгорыямі асуджаных вы займаецеся?

— Ёсць Палажэнне «Аб парадку ажыццяўлення памілавання грамадзян, асуджаных судамі Рэспублікі Беларусь». У ім усё падрабязна распісана: Прэзідыум Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь разглядае матэрыялы ў адносінах да асоб, асуджаных да пакарання смерцю, у тым ліку тых, якія не хадайнічаюць аб памілаванні (заўважце — нават калі **асуджаны нікуды не звяртаецца);** прадстаўленні старшыні Вярхоўнага суда альбо Генеральнага пракурора рэспублікі аб прымяненні памілавання да асоб, асуджаных да пакарання смерцю; заявы асоб, што адбылі пакаранне, аб вызваленні ад пакрыцця матэрыяльнага ўрону, а таксама, вядома, усе заявы асуджаных, якія паступаюць з месц пазбаўлення волі праз адміністрацыю гэтых устаноў.

За перыяд з чэрвеня 1990 года па 1 красавіка 1992 года ў Прэзідыум Вярхоўнага Савета паступіла 4.059 хадайніцтваў, якія разглядаліся ва ўстаноўленым парадку. Прэзідыум прымяніў памілаванне ў адносінах да 54 чалавек, з якіх 20 асобам быў скарочаны тэрмін пакарання, 13 — пазбаўленне волі заменена ўмоўным пакараннем, 15 вызвалены ад далейшага адбывання пакарання і 6 — ад далейшага пакрыцця матэрыяльнага ўрону. За гэты ж перыяд Прэзідыум разгледзеў таксама 33 хадайніцтвы аб памілаванні асоб, асуджаных да пакарання смерцю за наўмысныя забойствы пры наяўнасці асабліва абцяжарваючых абставін. Толькі ў адносінах двух чалавек было прынята станоўчае рашэнне і пакаранне смерцю заменена на доўгатэрміновае пазбаўленне волі.

— Прыгадайце, калі ласка, апошняе пасяджэнне камісіі.

— Гэта было самае звычайнае пасяджэнне, якое праходзіла другога красавіка. У той дзень не было прыменена памілаванне да забойцы ўласнай маці Мікалая Лук'янцава, 1952 года нараджэння. Ён асуджаны да пакарання смерцю і з хадайніцтвам аб памілаванні не звяртаўся. Лук'янцаў — рэцыдывіст, тройчы судзімы, 17 сакавіка 1990 года ўначы пачаў збіваць маці, з якой толькі што выпіваў. Як адзначана ў дакументах, «падчас узнікшай сваркі на глебе непрыязных адносін». Біў тры гадзіны і забіў насмерць.

На гэтым жа пасяджэнні на памілаванне прапанаваліся чацвёра. Яны і былі памілаваны Прэзідыумам.

Алег Б., 1966 года нараджэння, раней не судзімы. Працаваў у кааператыве г. Вілейкі. Асуджаны 15 красавіка 1991 года вілейскім нарсудом па артыкулах 17 (частцы 5) і 87 (частцы 2) КК РБ да 2 гадоў 6 месяцаў умоўна з абавязковым прыцягненнем да працы. Што ён зрабіў? Уступіў у злачынную змову з работнікамі завода «Зеніт», якія па яго прапанове вынеслі з завода 10 аптычных прыцэлаў і перадалі яму для продажу. Б. знаходзіўся пад наглядам Мядзельскай спецкамендатуры, павінен быў адбыць яшчэ год і 8 месяцаў, якія яму замянілі на 2 гады ўмоўна з выпрабавальным тэрмінам.

Аляксей В., 1943 года нараджэння, быў асуджаны 25 чэрвеня 1986 года Брэсцкім абласным судом па арт. 91[1] КК да 12 гадоў пазбаўлення волі з канфіскацыяй маёмасці і пазбаўленнем права займаць кіраўніцкія пасады тэрмінам на 5 гадоў. Працаваў ён галоўным аграномам калгаса ў Баранавіцкім раёне і займаўся крадзяжом насення чырвонай канюшыны. Прадаў каля 5 тон насення ў Цярнопальскую вобласць. Адбыў В. 6 гадоў і 7 месяцаў, на волі ў яго засталіся жонка, два сыны (12 і 13 гадоў), цесць — інвалід вайны II групы. Вось камісія і палічыла, што будзе больш мэтазгодным, калі ён далей у турме не будзе сядзець, а паедзе дадому і зоймецца сельскай гаспадаркай — за яго і калгас хадайнічаў.

Анатоль М., 1953 года нараджэння, несудзімы, інвалід — ампутавана нага. Працаваў у калгасе «Радзіма» Салігорскага раёна. 28 кастрычніка 1986 года каля 20 гадзін у нецвярозым стане параніў бацьку, з-за чаго той памёр. Па ўсім відаць, намеру забіць М. не меў, але нейкім чынам перарэзаў бацьку падкаленную артэрыю. Аказаць неабходную дапамогу ў вёсцы ніхто не здолеў, і параненый сцёк крывёю.

Адбыў ён пяць гадоў і пяць месяцаў, за гэты час не зрабіў ніводнага парушэння рэжыму, працаваў старанна. Засталося яму ўсяго сем месяцаў, але ўжо няма сэнсу трымаць яго ў калоніі — ён усё ўсвядоміў. Калі яго прадстаўлялі на памілаванне, ён сказаў: «Калі нават вы мяне памілуеце, я сам сабе ніколі не дарую».

Якаў Ф., былы дырэктар мінскага спецыялізаванага аптова-рознічнага магазіна. Асуджаны 29 чэрвеня 1988 года Вярхоўным судом да 11 гадоў пазбаўлення волі. Адбыў шэсць гадоў, засталося пяць. У 1983—85 гг. сістэматычна здзяйсняў крадзяжы дзяржаўнай маёмасці шляхам злоўжывання службовым становішчам. Усяго ўкраў на 60 тысяч рублёў.

Звяртаўся ён у Прэзідыум другі раз (адзін раз яму адмовілі), і камісія палічыла мэтазгодным яго памілаваць, але не прыйшла да канчатковага рашэння, бо Вярхоўны суд і пракуратура рэспублікі прапаноўвалі скараціць яму тэрмін пакарання на 2 гады, але на камісіі ўзнікла прапанова наогул памілаваць. Апошняе слова сказаў на другі дзень Прэзідыум — тэрмін пакарання быў скарочаны на два гады. Трэба падкрэсліць, што ўсе вышэйпералічаныя асуджаныя выключна добра характарызаваліся кіраўніцтвам папраўчых устаноў.

— Мяркуючы па лічбах, памілаванні складаюць зусім нязначную частку ад агульнай колькасці хадайніцтваў — дзесятыя долі працэнта. Чаму?

— Значыць, няма за што міласць. Вось, калі хочаце, прыклад з тых спраў, што яшчэ будуць разглядацца.

К., па папярэдняй змове з Г., маючы пры сабе нож, кастэт, дзве маскі з жаночых панчох, гумавыя пальчаткі і вяроўку, 27 кастрычніка 1989 года ў 5 гадзін раніцы з даху дома па вуліцы Пушкіна г. Гомеля па вяроўцы спусціліся на балкон і адтуль улезлі ў кватэру Б. Там яны паспелі ўкрасці 75 рублёў, але былі злоўлены гаспадарамі. Каб пазбегнуць затрымання, К. прыстаўляў нож да грудзей Б. і патрабаваў не адчыняць дзверы супрацоўнікам міліцыі. К. атрымаў восем гадоў пазбаўлення волі і зараз напісаў вялізнае (часу ў яго шмат) хадайніцтва з абяцаннямі выправіцца. Паверыць у хуткае выпраўленне цяжкавата, асабліва ўлічваючы тое, што гэта далёка не першая яго судзімасць. Не такія наіўныя людзі тут працуюць. Вярхоўны суд ужо даў на гэтае хадайніцтва адмоўнае заключэнне, гэткім жа, відаць, будзе і заключэнне пракуратуры. Рашэнне камісіі ў даным выпадку таксама прадказаць няцяжка.

— А ці трапляліся вам сапраўды невінаватыя?

— Дзякуй Богу, за час маёй тут работы такіх выпадкаў не было.

— Уладзімір Парфір'евіч, а як вы ставіцеся да пакарання смерцю ў прынцыпе? У грамадстве на гэты конт розныя думкі, і ўсё чутней галасы, што трэба ісці па шляху цывілізаванага свету, хутчэй яго адмяняць...

— Пакуль што я за пакаранне смерцю. Перакананы, што наша грамадства да яго адмены яшчэ не даспела. На сёння гэта ў многіх выпадках адзінае, чаго злачынца-рэцыдывіст яшчэ баіцца.

Ды і якую меру пакарання вызначыць, напрыклад, у такім выпадку: два дзяцюкі па-зверску забіваюць калекцыянера, потым на іх шляху трапляецца чыгуначнік і таксама прымае лютую смерць, нарэшце з выключнай жорсткасцю забіваюць старую, у чыёй вясковай хаце шукалі самагон. Вось так — забралі жыццё ў людзей, якіх бачылі ўпершыню, зрабілі няшчаснымі іх родзічаў, а потым адзін з забойцаў піша: мне толькі дваццаць восем гадоў, я яшчэ малады і хачу жыць. Прабачце! Калі перад намі паўстае дылема — альбо праяўляць літасць да такіх злачынцаў, альбо абараняць ад іх большасць, звычайных законапаслухмяных грамадзян, трэба выбіраць апошняе.

Але калі практыка пакажа, што стан грамадства прыходзіць у норму і што адмена пакарання смерцю дасць добры плён, мы з радасцю ад яго адмовімся.

Аляксандр БЯРСУДСКІ.

РОЗГАЛАС

Бізнесмены «атакуюць» В. Кебіча ў Мілане

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.).

эканамічных сувязях У. В. Радкевіч, міністр замежных спраў П. Краўчанка зрабілі ўсё магчымае, каб даць больш поўныя адказы на пытанні прысутных.

Візіт урадавай дэлегацыі Беларусі шырока асвятляецца ў італьянскай прэсе. Асаблівая ўвага ўдзяляецца сустрэчы беларускай дэлегацыі з папам рымскім Іаанам Паўлам II. Падкрэсліваецца і каменціруецца італьянскімі журналістамі думка, выказаная прэм'ер-міністрам Італіі Джуліо Андрэоці аб тым, што Беларусь павінна стаць мостам паміж Еўропай і Расіяй, іншымі краінамі Садружнасці Незалежных Дзяржаў.

Калі ў многіх рэспубліках былога Савецкага Саюза, адзначае італьянская прэса, ідзе вайна і льецца кроў на глебе нацыянальных канфліктаў, Беларусь захоўвае стабільнасць і ўпэўнена ідзе да інтэграцыі ў еўрапейскую цывілізацыю.

Васіль ДРАГАВЕЦ,
па тэлефоне. (БЕЛТА).
16 красавіка, Мілан.

ЯШЧЭ АДНО ПРЫЗНАННЕ

17 красавіка ў Мінску падпісаны пратакол аб устанаўленні дыпламатычных адносін паміж Беларуссю і Індыяй, якія дамовіліся абмяняцца дыпламатычнымі місіямі на ўзроўні пасольстваў. З беларускага боку пратакол падпісаў намеснік міністра замежных спраў Уладзімір Астапенка, з індыйскага — пасол Індыі ў Расіі А. Гансалвес.

МАЛЮНКІ З НАРВЕГІІ

Астап Бендэр звар'яцеў бы,

калі б пракаціўся на аўтамабілі па нарвежскім горадзе

Калі б «вялікі камбінатар» Астап Бендэр адважыўся праехаць на сваёй «Антылопе гну» па нарвежскім горадзе, яму прыйшлося б вельмі цяжка. І калі б горад Васюкі знаходзіўся не на Волзе, а тут, у краіне фіёрдаў, герой Ільфа і Пятрова, чалавек вечна без граша ў кішэні проста не трапіў бы.

У прыгарадзе перад ім паўстала б, як тут называюць, бум-станцыя («бум» — па-нарвежску «пошліна»). Хочаш заехаць у горад — плаці. 11 крон, калі ты на «легкавушцы». 22 — калі вырашыў праехаць на грузавіку. Адны кідаюць манеты з акна машыны ў металічныя скрынкі, устаноўленыя на аўтаматах, якія тут жа «глытаюць» іх. Тыя, у каго няма дробных ці патрэбна квітанцыя для фірмы, — пад'язджаюць да асобнай будкі. Там сядзіць спецыяльны служачы ў беласнежнай кашулі. Не выходзячы з машыны, працягваеш яму грошы. Ён у адказ — маленькую квітанцыю. Кожную хвіліну дзесятак-другі машын праязджае праз «бум».

А «бумаў» гэтых у горадзе я налічыў па карце больш за дваццаць. Няцяжка прыкінуць, колькі крон «накапае» за суткі ў гарадскі бюджэт. Падумаць бы гаспадарам нашых вялікіх гарадоў, ды і ў сябе нешта падобнае ўвесці. Хоць бы для іншагародніх. А чаму б і не? Калі ты заехаў у горад, значыцца, і паветра псуеш, і шуму дабаўляеш, і вуліцы эксплуатуеш. Горад церпіць нязручнасці, а за іх трэба плаціць. У горад грузавікі ў нас не пускаюць. А калі некаму вельмі патрэбна? Можа, больш выгадна было б не забараняць, а дазваляць. За пэўную плату, вядома: скажам, за тры рублі ці «пяцёрку». Галоўнае, каб гэтыя грошы былі выкарыстаны з толкам, а не згубіліся невядома дзе.

У Осла — зразумела ўсё. Тут нічога, відаць, не прападае марна. Тут лічаць кожную капейку. І дзяржава, і асобны грамадзянін, і гарадскі муніцыпалітэт. І калі грошы бяруцца, дык усім зразумела, за што. Дарогі, вуліцы гарадоў — у выдатным стане. Хоць, зрэшты, як сказаць. Дзіўныя людзі гэтыя нарвежцы. У нас, напрыклад, у Маскве, з ухабамі змагаюцца. Не, не зараўноўваюць іх, менавіта толькі змагаюцца. А тут, у Осла, ухабы ствараюць. Не верыце?

Неяк заблудзіўся я ў серпанціне аднаго высакагорнага мікрараёна. Разгубіўшыся, крутнуўся з галоўнай вуліцы некуды направа, каб паглядзець на карце, куды мяне занесла. Гляджу — знакі абмежавальныя: не больш за трыццаць кіламетраў у гадзіну. Упэўнены, і Астап Бендэр, і сучасны таксіст палічыў бы такое абмежаванне здзекам над яго вадзіцельскім самалюбствам. І замест трыццаці «ўрубіў» бы мінімум шэсцьдзесят кіламетраў у гадзіну.

А назаўтра ўжо шукаў бы новыя калёсныя дыскі ці падвескі. Таму што ў трыццацікіламетровых зонах, як іх тут называюць, на вузкіх, ідэальна гладкіх вуліцах літаральна праз кожныя 200 метраў горбяцца штучныя паўкруглыя ўзгоркі прыкладна метр у дыяметры. І толькі на маленькай скорасці пераадольванне іх праходзіць бясшкодна для аўтамабіля. Вось і паўзуць скорасныя «вольвы» і «таёты», не перавышаючы тых самых трыццаці кіламетраў у гадзіну і не парушаючы спакою жыхароў ціхага, паўсоннага мікрараёна.

Уявім, аднак, што Астап Бендэр «пачысціў» кішэні Кісы Вараб'янінава, знайшоў там «заціснутыя» 11 крон і ўсё ж заехаў у нарвежскія «Васюкі». Бедны Кіса! Яму давялося б корпацца ў кішэнях не адзін раз. Інакш Бендэр проста не змог бы запаркавацца ў горадзе, каб, скажам, наведаць мадам Грыцацуеву. Пажадаў спыніць машыну — плаці. Не толькі за шматпавярховую паркоўку. На любой вуліцы, дзе дазволена стаянка, бачны спецыяльныя аўтаматы. Кідаеш манеты, націскаеш кнопку — квітанцыя вылятае. Толькі паклаўшы яе на лабавое шкло машыны, можаш зачыняць дзверы. Цяпер ты можаш быць упэўнены, што твой аўтамабіль паліцэйскія не адбуксіруюць у невядомым напрамку.

Аўтамабілісту ў Нарвегіі і цяжка, і лёгка. Пакутай для нашага ўладальніка «чатырохколавага цуда» стала запраўка. Усё праклянеш, пакуль дачакаешся чаргі і ўсунеш у бак доўгачаканы «пісталет» А тут на запраўках пуста. Пад'язджае спакойны нарвежац, не спяшаючыся адкручвае шланг на патрэбную даўжыню, устаўляе «пісталет» у бак. Бегчы з грашыма да акенца не трэба. Амаль у кожнага — крэдытная картка. Уставіў яе ў аўтамат, набраў вядомы толькі табе код — і грошыкі з твайго рахунка пацяклі на рахунак запраўкі. Нальё аўтамат роўна столькі, колькі бак змяшчае. І адключыцца. Наперад, паехалі!

Пра сервіс і гаварыць не хочацца, каб не раздражняць нашых вадзіцеляў. Прыгнаў машыну, здаў ключы, табе дадуць візітную картку і скажуць, праз колькі гадзін пазваніць. А калі ў цябе, скажам, «опель» ці «мерседэс», тут наогул фантастыка пачынаецца. Пакуль твой аўтамабіль будзе ў рамонце, табе фірма дае свой. Ездзі, вырашай справы. Усё, канешне, вялікіх грошай каштуе. Памянялі мне люстэрка задняга віду і ўстанавілі блізкае святло — шэсцьсот крон узялі.

Так, аўтамабіль у Нарвегіі, сапраўды, не раскоша, а толькі сродак руху. І сродак папаўнення дзяржаўнай казны таксама. Машына даступна кожнаму. І багатаму, і чалавеку беднейшаму. Ёсць грошы — купляй «мерседэс» за паўмільёна. А калі з кронамі не вельмі — можаш зусім нармальную 20-гадовую «таёту» тысяч за пяцьшэсць набыць. Усе астатнія праблемы — зноў жа толькі ў грашах. Усё адрамантуюць, адрэгулююць. Своечасова і якасна. Кавалак металу на чатырох колах не можа быць мэтай для цывілізаванага чалавека. Толькі сродкам.

Міхаіл БАЦЯН.

● РАДЫЁПЕРАХВАТ ● РАДЫЁПЕРАХВАТ ● РАДЫЁПЕРАХВАТ ●

«ГОЛАС АМЕРЫКІ»

● Паводле даных Малдовы, за апошнія дні забіта некалькі чалавек, ёсць параненыя. Пасля артылерыйскага абстрэлу загінулі двое паліцэйскіх і адзін малдаўскі добраахвотнік. У адказ забіты адзін прыднястроўскі гвардзеец, некалькі паранена.

● **Эстонія і Расія паведамілі, што гатовыя да абмеркавання юрыдычных, эканамічных і ваенных пытанняў. Другі раунд перагавораў будзе праведзены ў Маскве 13—14 мая.**

● Арменія заключыла з Іранам здзелку на пастаўку 1 млн. тон нафты і 15 млрд. куб. метраў прыроднага газу. Чакаецца, што 30 працэнтаў патрэб Арменіі ў энерганосьбітах будзе пакрывацца пастаўкамі з Ірана.

● **У наступны аўторак высокапастаўлены прадстаўнік Арганізацыі амерыканскіх дзяржаў паспрабуе ўгаварыць прэзідэнта Перу перагледзець свае погляды і вярнуцца на шлях дэмакратыі.**

● Буш наведаў адну са школ у штаце Пенсільванія і выклаў там свой план рэформы адукацыі ў тым выпадку, калі яго зноў выберуць прэзідэнтам. Ён тады будзе лічыць паляпшэнне амерыканскай адукацыі адной са сваіх галоўных задач. Тым часам крытыкі Буша гавораць, што яго прапановы не цягнуць нават на тройку.

● **Канфлікт на з'ездзе дэпутатаў Расіі асобныя аналітыкі ацэньваюць, як спробу рэакцыйнага з'езда заблакіраваць рэформы.**

● Не ўсе амерыканскія спецыялісты згодны са сцвярджэннем дзеячаў Расіі, што апошняя апярэджвае ЗША ў галіне аэракасмасу і ядзернай энергетыкі на 5—7 гадоў. Гэта, на думку амерыканцаў, вельмі аптымістычная ацэнка стану спраў. Яны таксама не згодны з тым, што Амерыка не пускае Расію з яе касмічнай прадукцыяй на свой рынак. Як вядома, там за патрэбны тавар заўсёды гатовы плаціць добрыя грошы.

РАДЫЁ «СВАБОДА»

● **У зоне канфлікту Прыднястроўя і Малдовы застаецца група казакоў для назірання за абстаноўкай. Гэта выклікана, па словах казачых атаманаў, недаверам да ходу чатырохбаковых перагавораў па гэтай праблеме. Бо ў абмеркаванні не ўдзельнічае Прыднястроўская рэспубліка.**

● Лівійскія ўлады ў адказ на міжнародныя санкцыі выслалі дыпламатаў Японіі, Чэха-Славакіі, Венгрыі, аб чым паведаміла радыё Лівіі. Паводле заявы італьянскага дыпламата, Лівія не перашкаджае іншаземцам пакідаць краіну.

● РАДЫЁПЕРАХВАТ ● РАДЫЁПЕРАХВАТ

Прыпынена папраўка Джэксана-Вэніка

Прэзідэнт ЗША Джордж Буш падпісаў выканаўчы ўказ аб прыпыненні дзеяння папраўкі Джэксана-Вэніка ў адносінах да Беларусі, Кыргызстана і Расіі.

Гэта папраўка да закона аб гандлі 1974 года ўвязвае прадастаўленне крэдытаў і рэжыму найбольшага спрыяння ў гандлі ЗША з заканадаўствам у галіне эміграцыі. Два тыдні назад прэзідэнт паведаміў кангрэсу, што эміграцыйная палітыка трох хбылых савецкіх рэспублік адпавядае дэмакратычным стандартам.

Каля трох тыдняў таму назад на першым канале тэлебачання «Астанкіна» нечакана з'явілася дыктарка Беларускага тэлебачання Марына Новікава. А перад тым мільёны гледачоў першага канала бачылі на сваіх экранах Зінаіду Бандарэнку. Якім жа ветрам занесла ў «Астанкіна» нашых дыктарак? З гэтым пытаннем карэспандэнт «Звязды» звярнуўся да Марыны НОВІКАВАЙ.



Марына НОВІКАВА:

«Работы ў Астанкіна было шмат»

— Калі мне гэтае ж пытанне задавалі ў Маскве, я адказвала, што знаходжуся тут у якасці «гуманітарнай дапамогі» з Рэспублікі Беларусь (тэма гуманітарнай дапамогі для Масквы надзвычай актуальная). А калі сур'ёзна — ёсць праект ператварэння кампаніі «Астанкіна» ў агульнае тэлебачанне краін — членаў СНД. І хоць не ўсё яшчэ да канца вырашана, не вызначаны крыніцы фінансавання (Расія дае толькі 60 працэнтаў сродкаў), нейкія крокі ў гэтым напрамку робяцца. І мы, дыктары, тут у нейкім сэнсе першыя ластаўкі.

— А раней беларускіх дыктараў запрашалі папрацаваць на першым канале?

— Трэба зазначыць, што работа на першым канале заўсёды лічылася найбольш адказнай і прэстыжнай — самі разумееце, якая тут аўдыторыя. Але нашы дыктары калі і з'яўляліся ў Астанкіна, дык у рамках абмену праграм. Каб так, самі па сабе, — не памятаю.

— Чаму менавіта вы?

— Не ведаю, маёй ініцыятывы тут не было ніякай. Напэўна, так вырашыла начальства. Афіцыяльна мая місія лічылася камандзіроўкай. Як і кіраўнік нашай дыктарскай групы Зінаіда Бандарэнка, якая папрацавала ў Маскве першай, я прабыла там два тыдні. Амаль кожны дзень выходзіла ў эфір — на першым канале, у навучальных праграмах, у «Арбітах». Работы было шмат, асабліва ў «Арбітах». Гэта кругласутачнае вяшчанне на розныя гадзінныя паясы, і часам даводзілася працаваць тады, калі ўсе яшчэ салодка спалі і снілі самыя прыгожыя сны...

— Работа ў «Астанкіне» для вас у чымсьці адрознівалася ад работы на БТ?

— Тое, што патрабаваўся максімум сабранасці, зразумела. А з нязвыклага — асабісты ўдзел у напісанні дыктарскага тэксту. Там прынята напярэдадні выхаду ў эфір працаваць разам з рэдактарам — мажліва, нешта ў тэксце прыцягне ўвагу, і пра гэта захочацца сказаць крыху больш, нешта акажацца знаёмым і, значыць, можна будзе пракаменціраваць з веданнем справы і г. д. Гэта, лічу, добрая практыка. А тут мы часам атрымліваем гатовы тэкст, які проста «не кладзецца» на мову.

— А ўмовы працы? Вас, напэўна, лепей прычэсвалі, рабілі лепшы макіяж і... што яшчэ, не ведаю, трэба?

— Ну, умовы там далёка не лепшыя, паверце. Пачынаючы з прусакоў у нумары астанкінскага гатэля і заканчваючы адсутнасцю вады ў вячэрні час. Але гэта цалкам адпавядае сённяшняму стану Масквы — бруднай, нейкай разбуранай. А з прычоскай наогул смешна атрымалася. У мяне валасы даўжэйшыя, чым звычайныя. І астанкінскія цырульнікі сказалі: з такімі валасамі мы нічога рабіць не будзем, калі хочаце — спачатку пастрыжом. Я, вядома, адмовілася. Прынесла свае бігудзі, фіксін, лак, шампунь (нават шампуню ў іх не аказалася). Карацей, усё, што яны мне зрабілі — дык гэта памылі галаву, накруцілі і расчасалі.

— Ніколі б не падумаў, што ўсё так проста: выглядалі вы як ад выдатнага майстра. Гэта, напэўна, прафесіянальнае — быць чароўнай у любых умовах. Дарэчы, як вы прыйшлі ў гэту прафесію?

— Даволі выпадкова. У мяне былі зусім іншыя жыццёвыя планы. Я ўжо мела дыплом канструктара-тэхнолага адзення, тры гады працавала ў Доме мадэляў, і аднойчы пачула па тэлевізары аб'яву пра тое, што набіраюць дыктараў. Вырашыла паспрабаваць. Разам са мной у конкурсе ўдзельнічалі больш як 200 дзяўчат, было некалькі тураў, і я кожны раз здзіўлялася, калі пасля чарговага выходзіла жанчына са спісам і называла сярод іншых маё прозвішча. У рэшце рэшт аказалася — прайшла. І вось я тут ужо сем гадоў, у наступным заканчваю філфак універсітэта.

— Не шкадуеце? Як сёння працуецца тэледыктару?

— Не шкадую, хоць і ёсць пэўныя праблемы. Зараз журналісты імкнуцца самі весці інфармацыйныя праграмы, маўляў, лепей валодаюць матэрыялам, а дыктарам пакідаюць дзяжурства па праграме. Ёсць, праўда, у нас яшчэ інфармацыйныя выпускі, але яны прыпадаюць на ранні час і там нас амаль ніхто не бачыць. Шчыра кажучы, у ідэале хацелася б працаваць над сваёй уласнай праграмай. Але тут прыйдзецца пачынаць з нуля, спатрэбіцца шмат аднадумцаў, карацей — складанасці.

Апрача работы на БТ я, як вядучая, удзельнічаю ў філарманічных канцэртах, розных конкурсах, святах.

— Гледзячы на дзяўчат-дыктарак, такіх прыгожых, з густам апранутых, дагледжаных, народ лічыць, быццам бы яны жывуць на ўсім гатовым. Хто вас апранае?

— Сама. Тут моцна першая прафесія дапамагае. Шыю, вяжу. Кажуць, з густам.

— А «фірма» што-небудзь дае?

— Калісьці «фірма» была больш-менш шчодрай, але зараз мы таксама перажываем не лепшыя часы. Нават лак для валасоў купляем за свае грошы ў кіёсках. Сто рублёў аддасі, а хапае на 4—5 разоў.

— А Дом мадэляў ці Дом мод як-небудзь удзельнічаюць у стварэнні вашага іміджу? Ці, можа, якое з рэспубліканскіх прадпрыемстваў лёгкай прамысловасці зацікаўлена бачыць сваю прадукцыю на дыктарах тэлебачання?

— Што вы, нікому гэта не патрэбна! Нават тады, калі мы мелі нейкія сувязі з Домам мадэляў, нам давалі толькі рэчы са старых калекцый — тое, што ўжо нікому не патрэбна. Сорамна, але гэта так.

Мажліва, каб пра нас больш клапаціліся, больш над намі працавалі, наш узровень быў бы крыху вышэйшы.

— Марына, калі вярнуцца да пачатку нашай размовы — як вы лічыце, ці ёсць перспектывы ў ідэі агульнага тэлебачання?

— Хацелася б, каб былі. Першы канал «Астанкіна» трэба захаваць. Бо шчыра прызнаемся — нягледзячы на ўсе яго заганы, гэта лепшае тэлебачанне ў межах Садружнасці. Тут самы высокі прафесіяналізм, самая сучасная матэрыяльная база, вялікая карэспандэнцкая сетка. Не варта гэта губляць. Не кажучы ўжо пра тое, што інфармацыйная самаізаляцыя, замкнёнасць у сваіх межах ніводнай з рэспублік не пойдзе на карысць.

Аляксандр БЯРСУДСКІ.
Фота А. ДРАЗДОВА.

Гараскоп на тыдзень

Дарагія чытачы! Непальскі астролаг Лахані перадаў эстафету сваім вядомым індыйскім калегам, якія з прыемнасцю пагадзіліся перакладаць для вас магічную мову зорак і гатовы падзяліцца ведамі аб іх таямнічых законах. Такім чынам, індыйскі прадказальнік Джагджыт Упал абяцае на наступным тыдні:

КАЗЯРОГУ ўдача спадарожнічае ў кар'еры. Вам можа прыйсці на дапамогу той, каму вы дапамаглі ў цяжкую хвіліну. Але не забудзьце пра дыпламатыю і такт у справах. Вас чакаюць раман і прыгоды, асабліва калі вы маладыя. Але не спяшайцеся кідацца ў іх на злом галавы. Магчыма, новыя кантакты, якія ўзнікнуць на гэтым тыдні, вельмі дапамогуць вам у будучым.

ВАДАЛЕЯ чакаюць новыя спакуслівыя дзелавыя прапановы, але не варта спяшацца прымаць іх. Лепш крыху пачакаць. На рабоце не займайцеся прафсаюзнай дзейнасцю! Ваеннаслужачых, магчыма, чакае перавод на лепшае месца службы. А вось у гаспадынь чакаюцца дадатковыя расходы. У сям'і ў вас будзе ўсё добра, калі не зробіце памылковых крокаў. Парада закаханым — плануйце паездку на адпачынак на канец тыдня.

У РЫБ увесь тыдзень будзе нейкім ліхаманкавым. Некаторыя перамены адаб'юцца на вашай рабоце, прыйдзецца прыкласці намаганні і не шкадаваць часу. Некаторых чакаюць вялікія пакупкі для дома. Дамы, магчыма, атрымаюць салідныя грашовыя сумы ад сваёй сям'і і рашацца на вельмі экстравагантныя расходы. Канец тыдня вельмі спрые адпачынку — адпраўцеся куды-небудзь на вечарынку ці пікнік.

АВЕН можа адправіцца за рубеж. Зоркі, праўда, не ўдакладняюць — «далёкае» ці «блізкае» замежжа. Калі вы знаходзіцеся на дзяржаўнай службе, вас, магчыма, чакае спецыяльная замежная місія. Для іншых верагодна запрашэнне ў дзелавую паездку. Тым, хто шукае работу, могуць адкрыцца перспектывы стаць кіраўніком ці гандлёвым агентам. У сям'і ўсталюецца поўная гармонія. Закаханыя будуць знаходзіцца ў захапленні пачуццяў, хоць не выключана, што нядобразычліўцы паспрабуюць распаўсюдзіць аб іх чуткі і плёткі. Калі вы штосьці скрывалі ад блізкага чалавека, раптоўна даведаецеся, што ён цудоўна аб усім інфармаваны.

ЦЯЛЬЦА, занятага бізнесам, асабліва — гандлем, на будучым тыдні чакаюць прыбыткі. Астролаг раіць укласці грошы ў нерухомасць. Зоркі абяцаюць добрыя сямейныя адносіны. Калі вы пасварыліся з кім-небудзь з блізкіх, то, верагодна, паміруецеся. Тыдзень вельмі спрые раману, каханню, заручынам, вяселлю.

БЛІЗНЯТ падпільноўваюць вялікія расходы па дому. Але затым вы атрымаеце грошы, якія аблегчаць ваша становішча. Старайцеся не прымаць сур'ёзных рашэнняў у сямейных справах. Глядзіце, каб хваляванні і перажыванні не адбіліся на вашым здароўі. Бізнесменам, калі ёсць магчымасць, варта адзін-два тыдні адпачыць. Затое людзям мастацтва зоркі абяцаюць поспех. Беражыце сваё сямейнае жыццё — ёсць пагроза сутыкнення паміж «бацькамі» і «дзецьмі». Старайцеся не вельмі рэагаваць на дробныя сямейныя непрыемнасці. У рамантычных справах тыдзень абяцае вам поспех.

Для РАКА размяшчэнне планет мяняецца да лепшага. Хутка, хоць, напэўна, не на гэтым тыдні, вас чакае поспех на рабоце. Але для гэтага трэба вельмі папрацаваць. Аддайце ўвесь час справе і пазбягайце інтрыг. Жанчынам вельмі рэкамендуецца заняцца домам, падумаць, як зрабіць яго прыгажэйшым. Магчыма, да вас у госці прыйдуць вельмі важныя персоны. Тым, хто некалькі заблытаўся ў сардэчных прыхільнасцях, рэкамендуецца на час пакінуць іх у баку.

ЛЕЎ павінен дзейнічаць па ўласных планах, і поспех будзе спадарожнічаць яму. Некаторыя цяжкасці на шляху не павінны спыніць і расчараваць вас. Будзьце больш настойлівымі. Вас чакае шмат работы. Дома ўсё будзе добра. Асабліва ўдачны тыдзень для маладых людзей, муж і жонка якіх нарадзіліся пад сузор'ямі Рака, Скарпіёна ці Рыб. Затое юныя дамы, спадарожнікі якіх нарадзіліся пад тымі ж трыма сузор'ямі, раптам адчуюць, што імі пагарджаюць. Але не хвалюйцеся, гэта—часова.

У ДЗЕВЫ прадбачыцца раптоўная паездка на поўдзень. Вельмі спрые тыдзень тым, хто вядзе ўласную справу. Тых, хто нядаўна закаханы, чакаюць выпрабаванні. Але не паддавайцеся, трэба іх перанесці, і не слухайце некаторых парад — іх даюць не ад чыстага сэрца. У хатніх гаспадынь наперадзе пакупкі, якія прыкметна апустошаць іх кашалькі. Калі вы збіраецеся стаць маці, будзьце вельмі ўважлівымі да свайго здароўя.

У ШАЛЯЎ на гэтым тыдні цесна перакрыжуюцца раман і бізнес. Як бы гэта ні адбывалася, зоркі абяцаюць поспех. Вам удасца знайсці добрую работу, падпісаць выгадны кантракт. З дому дапамогі вы не атрымаеце. Затое вас чакае згода ў сям'і. Вельмі верагодна, што да вас прыедуць госці.

У СКАРПІЁНА, магчыма, з'явяцца грошы, якія ён захоча інвесціраваць. Пазбягайце каштоўных папер — для іх час неспрыяльны. Калі вы цесна не звязаны з дзелавым светам, лепш грошы на гэтым тыдні нікуды не ўкладваць. У сям'і ў вас ўсё добра. Хатнім гаспадыням давядзецца папрацаваць — магчыма, на галаву зваляцца госці. Тым, хто займае высокую пасаду, трэба падумаць пра здароўе. Закаханых чакае прыемны час.

СТРАЛЬЦУ трэба паспрабаваць выканаць цяперашнюю работу. Далей яго чакаюць новыя праекты, якія адбяруць многа часу. Калі вы на дзяржаўнай службе і дабіваецеся прызнання ці павышэння, вы бліжэй да сваёй мэты. Маладым людзям, якія імкнуцца зарабіць, зоркі спрыяюць, але працаваць прыйдзецца ўпарта. Адносіны з сябрамі і блізкімі ў вас у парадку, хоць, магчыма, вам не ўдасца аддаваць увагу камусьці, хто вам дарагі.

Аляксандр ВІНАГРАДАЎ,
кар. ІТАР-ТАСС.

Гадзіннік пушчаны. На вуліцы—вялікі футбол!

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.).

ледзь не да апошняга... І мы, шчыра кажучы, разумелі сітуацыю. Хацелася ўсё ж, каб і мінскае «Дынама» было ў кагорце сапраўдных грандаў таго футбола, які мы яшчэ ўчора называлі айчынным. Няблага было б і пабачыць на свае вочы той жа «Спартак» з Масквы, тых жа апошніх чэмпіёнаў — армейцаў. Але... Жыццё распарадзілася па-іншаму. І мы ў гэтай сувязі зноў і зноў хочам аддаць належнае кіраўніцтву Федэрацыі футбола Беларусі, і ў першую чаргу яе прэзідэнту Яўгену Шунтаву, якія, як кажуць, не спалі ў шапку, а рыхтаваліся і самі, і іншых настройвалі на самыя нечаканыя і неверагодныя павароты свайго футбольнага лёсу.

Рухнула былая імперыя — СССР, разваліўся і чэмпіянат краіны. Уласна кажучы, ідэя правядзення першынства СНД, не паспеўшы авалодаць масамі балельшчыкаў, была «пахавана» адзін раз і назаўсёды. Прыгадваецца, як адназначна і рашуча выказваліся за адмаўленне ад удзелу і ў розыгрышы Кубка СНД, і ў чэмпіянаце начальнік і галоўны трэнер «Дынама» Леанід Гарай і Міхаіл Вяргеенка. Было тады вельмі прыемна, што і імі — людзьмі ў беларускім футболе аўтарытэтнымі, паважанымі і ўплывовымі — падсвядома авалодалі пачуцці нацыянальнай гордасці за наш, беларускі спорт. Выдатна разумеючы, што і калектыў у цэлым, і спартсмены, і яны, настаўнікі, ідуць на пэўныя страты, тым не менш абодва глядзелі і глядзяць у будучыню, працуюць на перспектыву. А перспектыва гэта сёння ва ўсіх без выключэння футбалістаў і спецыялістаў спорту рэспублікі (і не толькі, дарэчы, футбола) адна: зрабіць усё, каб Беларусь як мага хутчэй выйшла на еўрапейскую і міжнародную спартыўную арэну, упэўнена заявіла там аб сабе.

Ужо ёсць шмат надзейных і пераканаўчых падстаў, што першыя крокі ў гэтым выхадзе зроблены! Часовае ўмоўнае прызнанне ў Міжнародным алімпійскім камітэце атрымаў НАК Рэспублікі Беларусь. Высокую ацэнку намаганням нашых спартыўных функцыянераў даў у час нядаўняга візіту ў Мінск прэзідэнт МАК Хуан Антоніа Самаранч. Ужо прызнаны паўнамоцтвы некаторых рэспубліканскіх федэрацый па асобных відах спорту ў сусветных і еўрапейскіх федэрацыях. Шэраг каманд рэспублікі паспрабавалі свае сілы ў чэмпіянатах свету і Еўропы, на буйных міжнародных турнірах...

Але вернемся да футбола. Яшчэ ў канцы лютага ў Міжнародную федэрацыю футбола і Еўрапейскі футбольны саюз накіраваны дакументы з Мінска аб прызнанні ў якасці раўнапраўнай Федэрацыі футбола Рэспублікі Беларусь. Яны будуць разгледжаны 3 ліпеня на пасяджэнні выканкомаў гэтых уплывовых міжнародных спартыўных арганізацый, і, несумненна, будуць зацверджаны. І тады Беларусь атрымае законнае права на самастойны выхад на міжнародную — найперш еўрапейскую — футбольную арэну.





...Першы нацыянальны чэмпіянат Беларусі — хуткацечны. На працягу трох месяцаў — красавік—чэрвень — удзельнікам яго прадстаіць вызначыць чэмпіёна і прызёраў першынства, уладальніка Кубка рэспублікі. Робіцца гэта так хутка толькі з адной мэтай: уключыцца ў 1993 годзе ў розыгрышы Кубка еўрапейскіх чэмпіёнаў, Кубка ўладальнікаў кубкаў і Кубка УЕФА. Так што змагацца ўдзельнікам спаборніцтваў, як бачым, ёсць за што.

Першы, як кажуць, ёсць першы. І ў жыцці наогул, і ў спорце — у прыватнасці. Дай Бог добрай дарогі і шчаслівага лёсу і першаму нацыянальнаму чэмпіянату Рэспублікі Беларусь па футболу. Адкінем песімізм і скептыцызм, недавер і падазрэнні, непавагу да ўзроўню і ўсё іншае — і пойдзем сёння на стадыёны. Мы перакана용, на матчах у Мінску і Салігорску, Магілёве і Гродна, Жодзіне, Брэсце і Рэчыцы цябе, паважаны чытач «Звязды», чакае Вялікі футбол. І не шкадаваў бы ты потым, што «не знайшоў часу» пабачыць яго на ўласныя вочы...

У добры шлях, і спартсмены, і балельшчыкі!

Падборку падрыхтавалі
Анатоль МЯСНІКОЎ
і Мікалай АМЕЛЬЧАНКА
(фота).

З рэгламента чэмпіяната

У чэмпіянаце Рэспублікі Беларусь удзельнічаюць:

першая ліга — 16 калектываў;

другая ліга — 16;

трэцяя ліга — 16.

У кожнай з ліг гульні праводзяцца ў адзін круг (гаспадар поля вызначаецца з дапамогай жараб'ёўкі).

Ачкі ў матчах чэмпіяната налічваюцца па наступнай сістэме: за перамогу — 2 ачкі; нічыю — 1 ачко; паражэнне — 0.

У ходзе матчаў першынства і розыгрыша Кубка Беларусі дазваляецца замена чатырох ігракоў.

Пры аднолькавай колькасці ачкоў у двух ці больш каманд першае месца разыгрываецца ў дадатковых матчах паміж гэтымі калектывамі.

Калі ў спаборніцтвах за Кубак рэспублікі матч заканчваецца ўнічыю, прызначаецца дадатковы час (два таймы па 15 мінут). Калі і пасля гэтага пераможца не выяўлены, прызначаюцца пасляматчавыя пенальці.

Матчы першага тура

«Дынама» (Мінск) — «Металург» (Маладзечна) — суддзя В. Жук.

«Шахцёр» (Салігорск) — СКБ «Лакаматыў» (Віцебск) — суддзя В. Сямёнаў.

«Днепр» (Магілёў) — «Трактар» (Бабруйск) — суддзя І. Маёраў.

«Хімік» (Гродна) — «Абутнік» (Ліда) — суддзя Г. Якубоўскі.

«Тарпеда» (Мінск) — «Будаўнік» (Старыя Дарогі) — суддзя С. Шмолік.

«БелАЗ» (Жодзіна) — «КІМ» (Віцебск) — суддзя В. Мацюшаў.

«Дынама» (Брэст) — «Тарпеда» (Магілёў) — суддзя К. Знайдзінскі.

«Ведрыч» (Рэчыца) — «Гомсельмаш» (Гомель) — суддзя Я. Сярожкін.

Самыя, самыя...

** Самымі тытулаванымі камандамі — удзельніцамі чэмпіяната Рэспублікі Беларусь — з'яўляюцца, несумненна, мінскае «Дынама» і маладзечанскі «Металург». Дынамаўцы, як вядома, былі чэмпіёнамі Савецкага Саюза 1982 года, тройчы заваёўвалі бронзавыя ўзнагароды, гулялі ў фіналах розыгрышу Кубка СССР. Маладзечанцы ў мінулым годзе выйгралі першынство Беларусі і заваявалі Кубак краіны для каманд — калектываў фізічнай культуры.*

** Самымі старымі і маладым' удзельнікамі чэмпіяната з'яўляюцца: абаронца магілёўскага «Тарпеда» Сяргей Мельнікаў (яму сёлета — сорак), варатар мінскага «Дынама» Юрый Курбыка і абаронца жодзінскага «БелАЗа» Фёдар Пазняк (абодвум па 36); Сяргей Фёдараў з каманды СКБ «Лакаматыў» (Віцебск) — яму няма яшчэ семнаццаці...*

** Самым тытулаваным арбітрам, які будзе абслугоўваць матчы сезона, з'яўляецца Вадзім Жук з Мінска. Ён — суддзя міжнароднай катэгорыі.*

** Самая маладая каманда — удзельніца чэмпіяната рэспублікі—бабруйскі «Трактар»: сярэдні ўзрост ігракоў у ёй складае 20,9 года. Сярэдні ўзрост лідскага «Абутніка» і «Будаўніка» са Старых Дарог — 21 год.*

** Самым маладым трэнерам першай лігі чэмпіяната РБ з'яўляецца Іван Прохараў з Ліды: яму ўсяго толькі 32 гады. Сяргею Бароўскаму — настаўніку маладзечанцаў — 36, Уладзіміру Касакоўскаму з мінскага «Тарпеда» — 37 гадоў.*

** Сярод удзельнікаў чэмпіяната — адзінаццаць майстроў спорту былога СССР. Восем з іх — у мінскім «Дынама»: Юрый Курбыка, Андрэй Сацункевіч, Павел Раднёнак, Эрык Яхімовіч, Генадзь Лясун, Дзмітрый Клімовіч, Юрый Антановіч, Сяргей Герасімец; трое — у маладзечанскім «Металургзе»: Сяргей Гоманаў, Аляксандр Кісцень і Георгій Кандрацьеў.*

ПРАГРАМА ТЭЛЕПЕРАДАЧ

20 красавіка — ПАНЯДЗЕЛАК

Беларускае тэлебачанне

9.05. «Вялікдзень». Канцэрт духоўнай музыкі.
9.30. «Хохлаўча». Кінанарыс.
9.45. «Музыка пявучых снеў...» Прадстаўляе Узбекскае ТБ.
10.20. Брокер. Конкурс «Шоу шанц».
10.50. «Супраць плыні». Альтэрнатыўнае мастацтва. Музычная праграма.
12.05. «Ядвіга Іосіфаўна». Тэленарыс.
12.30. М. Здзь. Канцэрт для віяланчэлі з аркестрам.
13.10. «Хто абароніць абаронцу». Пра дзейнасць Асацыяцыі беларускіх праваахоўных органаў «Шчыт Чарнобыля».
13.40. Фестываль мастацтваў «Мінская вясна». Аўтарскі канцэрт кампазітара У. В. Капыцько (Мінск), Ю. Красавіна і Я. Шчалканава (Санкт-Пецярбург).
15.15. «Цвыліграшоўк». «Уся справа ў капялюшы». Мультфільмы.
15.40. Прэм'ера дак. фільма «Дарагая Галуша...»
16.45. «Кампазітары Беларусі». Г. Гарэлава. Канцэрт для фартэпіяна з аркестрам. Прэм'ера.
17.20. Прафсаюзы: праблемы, каментарыі. Стварэнне Асацыяцыі прафсаюзных арганізацый студэнтаў Беларусі.
17.40. Сустрэча для вас. Нашы госці — міністр сельскай гаспадаркі Ф. У. Мірачыцкі і міністр гандлю Рэспублікі Беларусь В. І. Байдак. Прамая лінія.
19.00. Панарама.
19.25. Мастацка-краязнаўчы тэлечасопіс «Майстэрня».
20.25. Калыханка.
20.45. Студыя «Эскі-Чоч». Тэлепраграма «Культура».
21.40. Спартыўны тэлеагляд.
22.00. «Акт уздзеяння». Маст. фільм.
23.40. НіКа.

І канал. Астанкіна

13.15. Тэлеміст.
14.00. Навіны.
14.25. Гэта было... было... «Вечар акацый».
14.45. «Удачлівы чалавек». Маст. фільм. 1-я серыя.
15.50. Крыніцы.
16.20. Разам з чэмпіёнамі.
17.00. Навіны.
17.25. НЭП.
17.55. «Малахітавая шкатулка». Мультфільм.
18.15. Футбольны агляд.
18.45. Тэлеспектакль «Алена і штурман». Аўтар — Д. Ліпскерау.
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. «Новая студыя» прадстаўляе: «Гладыём, хто прыйшоў», «Крывы эфір», «Джэм-Сейшн». Аўтарская праграма «АТВ-брокер», «Раха». У перапынку (23.00) — Навіны.

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.20. Час дзелавых людзей.
8.25. Навіны спорту.
8.50. Пілігрым.
10.00. Чэмпіянат свету па спартыўнай гімнастыцы.
10.45. Мульці-пульці. «Ноч».
10.55. Майстры. Уладзімір Ашкеназі.
11.50. Майстэрня адлюстравання. «...І белыя калоны, і франтон з гербам».
12.05. «Санта-Барбара». 34-я серыя.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
15.00. «С.Ш.В.» (Сельскі штодзённы веснік).
15.30. Дзіцячая гадзіна (з урокам англійскай мовы).
16.00. Фестываль народнай музыкі.
16.45. Т. Ін. Ка.
17.00. Непазнаны Сусвет.
17.45. «Калейдаскоп».
18.00. Тварам да Расіі.
18.15. Рускае відэо. «Ад турмы да торбы».
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. «Санта-Барбара». 35-я серыя.
20.20. Тэатральны раз'езд. «Мы радасна жыць». Алена Юнгер.
20.55. Пятае кола.
22.00. Весткі.
22.25. Пятае кола. Працяг.
23.10. «Месца сустрэчы — Зеркалле». Забаўляльная праграма.

21 красавіка — АЎТОРАК

Беларускае тэлебачанне

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Беларускія ўзоры». Кінанарыс.
9.00. Гісторыя Беларусі. 8 клас.
9.30. «Цяжка быць богам». Мастацкі фільм. 1-я і 2-я серыі.
11.40. «Ганна Герман. Лёс і песні».
16.30. Беларуская літаратура. 11 клас.
17.00. «Кот у ботах». Опера Ц. Кюі па казцы Ш. Перо ў пастаноўцы дзіцячай опернай студыі Беларускага тэатра оперы і балета.
17.50. «Сунічны дождж». Мультфільм.
18.00. «Максім Гарэцкі. Прысады жыцця». Дак. фільм.
18.30. Міжнародны фестываль харэаграфічнага мастацтва «Я люблю балет». Заключны канцэрт. І аддзяленне.
19.35. Панарама.
20.00. Абласныя навіны (Віцебск).
20.10. Наш каментарый. «Хто таніх сябры народа?»
20.15. «На цёплай зямлі». Кінанарыс.
20.25. Калыханка.
20.45. Тэлебіржа.
21.00. «Аб'ектыў-тэатр» на Балтыйскай вясне-92. Міжнародны фестываль у Гродна.
21.40. «Ліцэй». Тэленарыс.
22.00. На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.
23.30. НіКа.
23.45. Міжнародны фестываль «Я люблю балет». Заключны канцэрт. II аддзяленне.

І канал. Астанкіна

5.00. Раніца.
7.35. Мультфільмы «Вучань чараўніка». «Разумны сабачка Соня».
8.05. «Алена і штурман». Тэлеспектакль.
9.05. Футбольны агляд.
9.35. Маст. фільм «Справа».
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.25. «Скрыпачы з горада любві». Выступленне калектыву скрыпачоў спецыяльнай музычнай школы Туркменістана.
12.00. Рытмічная гімнастыка.
12.30. Відавочнае — неверагоднае.
13.10. «Пра казла». Мультфільм.
13.25. Гільдыя.
14.00. Навіны.
14.25. «Аб спорце, і не толькі». Скульптар Ю. Чарноў.
14.50. «Удачлівы чалавек». Маст. фільм. 2-я серыя.
15.55. «Леапольд і залатая рыбка», «Помста ката Леапольда». Мультфільмы.
16.20. Дзіцячы музычны клуб.
17.00. Навіны.
17.25. А. Вівальдзі. Канцэрт для скрыпкі з аркестрам ля мінор.
17.40. Студыя «Палітыка» паказвае.
18.20. Маст. фільм «Справа».
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны
20.35. Тэма.
21.15. Гала-канцэрт у гонар уладальнікаў прэміі «Авацыя-91».
23.00. Навіны.
23.25. «Дзень нараджэння газеты «Балда».

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.20. Французская мова. 1-ы год навучання.
7.50. Вольны час. «Аўто».
8.05. Французская мова. 2-гі год навучання.
8.35. Дзіцячая гадзіна (з урокам англійскай мовы).
9.35. Навіны культуры.
10.15. Мульці-пульці. «Як стаць чалавекам».
10.35. У свеце жывёл.
11.35. Азы кар'еры.
11.50. «Санта-Барбара». 35-я серыя.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
15.00. Восень жыцця.
15.15. Мульці-пульці. «Каменная кветка».
15.45. «Кенгуру». Спартыўная праграма для падлеткаў.
16.15. Прастора плюс.
16.45. Т. Ін. Ка.
17.00. «Каўказ-рэвю».
17.40. Майстры. Успаміны А. Гогалевай пра Б. Пастарнака.
18.00. Парламенцкі веснік.
18.15. Расія і свет.
18.45. «Праграма ЭКС».
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. Смешныя гісторыі». Сам сабе рэжысёр.
20.00. «Сабіна». Пераможца конкурсу «Ранішняя зорка».
20.35. Інфармацыйна-аналітычная праграма «Люстэркі».
21.05. Свет спорту вачамі фірмы «Жылет».
21.40. Дзелавы кур'ер.
22.00. Весткі.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. «Усміхніся». Эстрадны канцэрт.
23.25. «Ультра-сі». Спорт-дайджэст.
23.35. «Мяжа». Дак. фільм.

22 красавіка — СЕРАДА

Беларускае тэлебачанне

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Вясёлкавае шкло». Кінанарыс.
9.00. Беларуская літаратура. 11 клас.
9.30. Студыя «Мэта».
11.25. «Вялікі талент». Маст. фільм.
16.30. «Іванка і цар Паганін». Маст. фільм.
17.50. «Лянівая суконка». Мультфільм.
18.00. Дак. фільм «Планета не толькі людзей».
18.20. Гандбол. Паўфінал Кубка ІГФ.
19.00. Панарама.
19.25. Абласныя навіны (Гомель).
19.35. Наш каментарый. «Скотч-праблема».
19.40. Праблемы выкладання гісторыі Беларусі ў вышэйшых навучальных установах. Прамая лінія.
20.25. Калыханка.
20.45. Гандаль-дайджэст.
21.00. Якія мы гаспадары? Сустрэча з дырэктарам Віцебскай абутковай фабрыкі «Чырвоны Кастрычнік» У. А. Палішчуком.
21.35. «Жыццё з песняй». Сямейны ансамбль Лосяў з вёскі Ліпляны Лельчыцкага раёна.
22.00. На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.
23.30. НіКа.

І канал. Астанкіна

5.00. Раніца.
7.35. «Царэўна-рака». Мультфільм (Ірак).
9.00. Дзіцячы музычны клуб.
9.40. Сустрэча ў Канцэртнай студыі Астанкіна з пісьменнікам Леанідам Барадзіным.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. Фермата.
11.50. Як дабіцца поспеху?
12.05. «Чаму сланы?» Мультфільм.
12.20. Пад знакам «Пі».
13.15. Тэлеміксг.
14.00. Навіны.
14.20. Сёння і тады.
14.50. «Туман». Маст. фільм.
16.00. «Рок-макс». Канцэрт Джэры Лі Льюіса.
17.00. Навіны.
17.20. Кінапраўда? Маст. фільм «Ленін у Кастрычніку».
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. «Скрыжаванне». Аўтарская праграма М. Міхалкова.
22.00. Фермата.
22.30. Вячэрні альбом.
23.00. Навіны.
23.25. Лімпапо.
23.55. Музычны прагноз.
0.25. Більярд. Чэмпіянат Еўропы.

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.20. Нямецкая мова. 1-ы год навучання.
7.50. Вольны час. «Пад знакам Рыбы».
8.05 Нямецкая мова. 2-гі год навучання.
8.35. Студыя «Рост». Кенгуру».
9.05. Расія і свет.
9.35. Калі вам за... Рамансы ў выкананні Ізабелы Юр'евай.
10.05. Момант ісціны. На пытанні Андрэя Каравулава адказвае Мая Плісецкая.
11.00. М-трэст.
11.15. «Закаханы па ўласнаму жаданню».
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
15.00. Цяжкі ўзрост. «Арт-зона».
15.30. «Урокі майстра». С. Пракоф'еў.
16.15. Хрысціянская праграма. «Па слядах Ісуса Хрыста».
16.45. Т. Ін. Ка.
17.00. «Далёкі Усход».
17.45. Версія.
18.00. Тварам да Расіі.
18.15. Палітаадцзел.
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. «Санта-Барбара». 36-я серыя.
20.20. Магікане. Глікерыя Багданава-Часнакова.
20.50. А. Платонаў. «Катлаван». Версія Томскага тэатра лялек «Скамарох».
22.00. Весткі.
22.25. На сесіі ВС Расійскай Федэрацыі.
22.55. Працяг спектакля А. Платонава «Катлаван».
23.55. Рускае відэо. «Грамадзяне ночы».

23 красавіка — ЧАЦВЕР

Беларускае тэлебачанне

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Трыццаць тры». Маст. фільм.
10.00. «Руская фантазія». Фільм-канцэрт.
10.50. «Балада пра доблеснага рыцара Айвенга». Маст. фільм.
16.30. Гісторыя Беларусі. 10 клас.
17.00. «Лапік і Воблака». Мультфільм.
18.00. «Ачаг». Дак. фільм.
18.35. Вясна выпрабаванняў. Клопаты і праблемы земляробаў. Перадача з Магілёва.
19.00. Панарама.
19.25. Абласныя навіны (Гродна).
19.35. Зачытайце маё пісьмо...
19.40. Тыдзень беларускага ўрада.
19.55. Калыханка.
20.15. «Крок».
22.15. На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.
23.45. НіКа.

І канал. Астанкіна

5.00. Раніца.
7.35. «Пра Ксюшу і Камп'юшу». Мультфільм.
7.55. Фільм—дзецям. «Адважны Шырак».
9.05. «Скрыжаванне». Аўтарская праграма М. Міхалкова.
10.25. Кубанскае вяселле.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
13.15. Тэлеміксг.
14.00. Навіны.
14.25. Пераможцы.
15.10. «Шабля без ножнаў». Маст. фільм.
16.25. «Дзяўчынка ў цырку». Мультфільм.
16.45. «Каб вы ведалі».
17.00. Навіны.
17.20. ...Да 16 і старэйшым.
18.00. III Міжнародны тэлефестываль «Ступень да Парнаса». 2-гі тур.
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Маст. фільм «Дзве стралы».
22.10. «Партрэт». А. Руцкой.
23.00. Навіны.
23.25. Шмат музыкі.
0.05. Футбол. На шляху да Уэмблі.

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.25. Іспанская мова. 1-ы год навучання.
7.55. «Увага: здымаю».
8.10. Іспанская мова. 2-гі год навучання.
8.40. Рэтра. Мая Крысталінская.
9.20. Палітаддзел.
10.00. Фарс-мажор.
10.35. А. Платонаў. «Катлаван». Версія Томскага тэатра лялек «Скамарох».
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
15.00. Мульці-пульці. «Падаронка», «Па шчупаковаму загаду».
15.45. Хрысціянская праграма.
16.15. Школа менеджэраў.
16.45. Т. Ін. Ка.
17.00. «Еўропа—Азія».
17.45. Паны-таварышы.
18.00. Парламенцкі веснік.
18.15. Студыя «Нотабене».
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. Спецыяльны камерцыйны веснік.
19.40. «Украінскія сезоны ў Маскве». Багдан Ступка.
20.55. Пятае кола.
22.00. Весткі.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. Пятае кола. Працяг.
23.15. На сесіі ВС Расіі.
23.45. Цішыня № 9.

24 красавіка — ПЯТНІЦА

Беларускае тэлебачанне

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. Дак. фільм «Аўтапартрэт з кветкамі».
9.00. Гісторыя Беларусі. 10 клас.
9.30. «Веснавая сугучнасць». Фільм-канцэрт.
10.15. «Чалавек, які зламаў вясёлку». Дак. фільм.
10.55. «Радня». Маст. фільм з субцітрамі.
16.30. «Дом для Кузькі», «Капрызка», «Верашок». Мультфільмы.
17.30. «Без пяці 18». «Вучаць у школе».
18.00. Дак. фільм «Галасы аднаго дрэва».
18.15. Ці патрэбен Беларусі аграрэхнічны універсітэт? Аб лёсе Беларускага інстытута механізацыі сельскай гаспадаркі.
19.00. Панарама.
19.25. Абласныя навіны (Магілёў).
19.35. Наш каментарый. «Кадры рашаюць усё?»
19.40. Дыялог. Прэс-канферэнцыя кіраўніцтва Дзяржкамчарнобыля. Прымае ўдзел намеснік Старшыні Савета Міністраў РБ І. А. Кенік.
20.25. Калыханка.
20.45. Тэлебіржа.
21.00. «Іх аб'яднала музыка». Іграюць Дзяржаўны акадэмічны сімфанічны аркестр Беларусі і Смаленскі рускі народны аркестр.
22.00. На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.
23.30. НіКа.

І канал. Астанкіна

5.00. Раніца.
7.35. Мультфільмы «У сінім моры, у белай пене», «Хто расказа небыліцу?», «Натхненне».
8.00. Дак. фільмы «Мастацтва Фядоскіна». «Сякера вострая».
8.35. ...Да 16 і старэйшым.
9.15. Юбілейны канцэрт Л. Лешчанкі.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. Клуб падарожнікаў (з сурдаперакладам).
12.10. Спорт для ўсіх.
12.40. Прэм'ера дак. фільма «Пачнём з храма».
13.10. «Марозны ўзор». Мультфільм.
13.20. Брыдж.
13.45. Бізнес-клас.
14.00. Навіны.
14.25. «Вось такая гісторыя». Маст. фільм.
16.00. Мультфільм «Ён уваскрэс» (ЗША).
16.30. «Музыканты пра музыку». Сустрэча з музыкантамі камернага аркестра «Расійская камерата».
17.00. Навіны.
17.25. Чалавек і закон.
18.05. Маст. фільм для дзяцей «Эміль з Ленебергі» (Швецыя). 4-я серыя «Эміль на кірмашы».
18.30. Прэзентацыя рэтраспектывы фільмаў Р. Чухрая.
18.50. Поле цудаў.
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. «ВІД» прадстаўляе: «Ток-шоу», «Музагляд», «Так!», «Шоу-біржа», «Хіт-канвеер». У перапынку (23.00) — Навіны.
0.15. «Ранішняя зорка» ў начным эфіры.

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.20. Час дзелавых людзей.
8.25. Англійская мова. 1-ы год навучання.
8.55. Вольны час. «Увага: здымаю».
9.10. Англійская мова. 2-гі год навучання.
9.40. Студыя «Нотабене».
10.20. Начны акцёрскі клуб. Выпуск 2-гі.
11.50. «Санта-Барбара». 36-я серыя.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
15.00. Першы тайм. Урок для пачынаючых спартсменаў па настольнаму тэнісу.
15.15. Мульці-пульці. «Калі ласка!»
15.25. «Усяночнае дбанне».
16.15. Прастора плюс.
16.45. Т. Ін. Ка.
17.00. Бізнес і палітыка.
17.45. М-трэст.
18.00. Мульці-пульці. «Снічы».
18.10. Белая варона.
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. «Хрона».
20.00. «К-2» прадстаўляе: «Медыя», «Каронка», «САС», «3, 2, 1».
22.00. Весткі.
22.20. На сесіі ВС Расіі.
22.50. Маст. фільм «Летась у Марыенбадзе» (Францыя).

25 красавіка — СУБОТА

Беларускае тэлебачанне

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Залатое жыццё». Кінанарыс.
8.55. Міжнародны турнір па традыцыйнаму каратэ.
9.40. Шукаем ініцыятыўных. Аздараўленне і паскоранае размнажэнне насеннай бульбы.
10.00. Паказвае Гродна. Інфармацыйна-публіцыстычная праграма.
11.00. Тыдзень планеты.
11.15. Асілак. Прамая лінія.
12.05. «Тэхагляд-92». Інтэрв'ю начальніка Дзяржаўтаінспекцыі г. Мінска А. Н. Сідарэні.
12.30. «Існасць». Духоўна-рэлігійная праграма.
13.15. Тэлевізійны «Дзетдом». Правы і праблемы дзяцінства.
14.10. «Мама для маманцяняці». Мультфільм.
14.20. Свабодная слова. Выступленне паэтэсы Н. Загорскай.
14.30. Грамадская думка. Бізнес не ведае межаў. Прымае ўдзел старшыня Дзяржаўнага камітэта па знешнеэканамічных сувязях Рэспублікі Беларусь У. В. Радкевіч. Прамая лінія.
15.30. ПІК. Пазнавальна-інфармацыйны канал для падлеткаў.
16.40. Працістаянне. Маральна-прававая праграма.
17.25. «Справай і ісцінай». Нядзельная школа ў г. Мінску.
17.50. «Светлае Хрыстова Уваскрэсенне». Віншаванне Мітрапаліта Мінскага і Слуцкага Філарэта, Патрыяршага экзарха усяе Беларусі.
18.00. «Вялікдзень». Канцэрт духоўнай музыкі.
18.30. Панарама.
18.55. Чэмпіянат Беларусі па футболу. «Дынама» (Мінск) — «Шахцёр» (Салігорск).
19.45. «Аб'ектыў-тэатр» на Балтыйскай вясне-92. Міжнародны фестываль у Гродна. Перадача 2-я.
20.25. Калыханка.
20.45. Тэлебіржа.
21.00. Маст. фільм «Суседка». (Францыя).
22.45. НіКа.
23.00. Футбол-92. Вынікі тура; 2-гі тайм матча КІМ (Віцебск) — «Дынама» (Брэст).

І канал. Астанкіна

6.30. Суботняя раніца дзелавога чалавека.
7.35. «Асцярожна, казлы!» Мультфільм.
7.40. Гонг.
8.55. Радыё «Труба».
9.25. Цэнтр.
10.05. Ахоўная грамата. «Пісьмы ў Мсцёру».
10.35. «Медыцына для цябе».
11.15. IX Міжнародны фестываль тэлепраграм народнай творчасці «Вясёлка». Песні і танцы Кувейта.
11.45. «НЛА: неаб'яўлены візіт».
12.30. Фільмы рэжысёра Р. Чухрая. «Сорак першы».
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.20. Дак. фільм «Чырвовая імперыя». Фільм 3-ці «Класавая барацьба».
15.15. У свеце жывёл.
16.15. Чырвоны квадрат.
16.55. «Бяда». Мультфільм.
17.10. «Дарога да вечнай любві». Дак. фільм (ЗША).
18.40. Маст. фільм «Зачараваны вандроўнік». 1-я серыя.
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Маст. фільм «Зачараваны вандроўнік». 2-я серыя.
21.45. Руская духоўная музыка.
22.05. Навіны.
22.30. Вялікдзень Хрыстовы. Трансляцыя начнога велікоднага богаслужэння з Багаяўленскага кафедральнага сабора.

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.20. Наш сад.
7.50. Мульці-пульці. «Снічы».
8.00. Баскетбольны агляд НБА.
8.30. Расійская энцыклапедыя. «Кузняцоўскі фарфор».
9.15. Прызнанне ў каханні.
9.30. Тэлевізійная служба «Здароўе».
10.00. Відэаканал «Плюс адзінаццаць».
11.15. «Як жыць будзем?»
12.00. Мульці-пульці. «Ноч».
12.10. «Чарнобыль на-за часам».
13.00. Весткі.
13.20. «Незвычайныя прыгоды Карыка і Валі». 1-я серыя.
14.25. «Бурда модэн» прапануе..
14.55. «Познер і Донах'ю».
15.50. Пілігрым. Расійскае бюро падарожжаў.
16.50. Фартуна. Сустрэчы з Л. Казарноўскай.
17.35. Парламенцкі веснік.
17.50. Праграма «ЭКС».
18.00. «Зусім сакрэтна».
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. Канцэрт памяці спевака Фрэдзі Мерк'юры («Квін») на стадыёне Уэмблі (Лондан).
22.00. Весткі.
22.25. Маскі-шоу.
22.55. «Прызнанне ў каханні» Маст. фільм. 1-я і 2-я серыі.

26 красавіка — НЯДЗЕЛЯ

Беларускае тэлебачанне

8.30. Раніца рэспублікі.
8.40. «Дарога да вечнай любові». Інфармацыйна-гуманітарная праграма Хрысціянскага тэлебачання «Сі-Бі-Эн» (ЗША).
10.10. Светлае Хрыстова Уваскрэсенне. Велікоднае набажэнства ў Мінскім Свята-Духавым кафедральным саборы.
12.00. Велікодны канцэрт. Трансляцыя з Беларускага тэатра оперы і балета.
13.30. НіКа.
14.15. Час пісьма.
14.45. Гановер—Гомель. Дабрачынная дзейнасць арганізацый Германіі.
15.10. Чарнобыль — наш боль.
17.10. Студыя «Тэлесябрына». «Вялікдзень».
17.35. «Суперкніга». Мультфільм. 1-я серыя.
18.10. «Мінская брама». Канцэрт Дзяржаўнага акадэмічнага сімфанічнага аркестра Рэспублікі Беларусь.
19.00. Панарама.
19.25. Запрашаем на вячоркі. Вялікдзень у Ашмянах.
20.25. Калыханка.
20.45. «Каскад». Кантакт. Інфармацыя. Рэклама.
20.55. «Дарога да храма». Тэленарыс.
21.15. Маст. фільм «Кармэн» (Іспанія).
22.55. «Шанц». Шоу-гульня.

І канал. Астанкіна

6.00. Гадзіна сілы духу.
7.00. Рытмічная гімнастыка.
7.30. Тыраж «Спортлато».
7.45. «Дапамажы сабе сам».
8.30. Раным-рана.
9.10. «Магчыма ўсё». Гумарыстычная перадача.
9.40. Новыя імёны.
10.30. «Мужнасць і гераізм пажарных Чарнобыля». Дак. фільм.
10.50. Мастацка-публіцыстычны фільм. «Вечная ісціна».
11.55. «Матадор». Аб творчасці Ж.-Л. Гадара.
12.55. «Багатыя таксама плачуць» (Мексіка).
14.00. Навіны.
14.20. Дыялог у прамым эфіры.
15.05. Марафон-15.
15.55. «Дзяўчынка плюс дракон». Мультфільм.
16.05. Панарама.
16.45. Тэлелоцыя.
16.55. Уолт Дысней прадстаўляе...
17.45. Навіны.
18.00. ТВ «Нява». «Хто з намі?»
18.20. Клуб падарожнікаў.
19.10. III Міжнародны тэлефестываль «Ступень да Парнаса».
21.00. Вынікі.
21.45. Маст. фільм «Евангелле ад Матфея» (Італія). У перапынку (23.00) — Навіны.

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.20. Дакументальная панарама. «Чутна было ўдалечыні...», «Многая лета».
8.20. Міжнародны турнір па мастацкай гімнастыцы на прыз часопіса «Мир женщины».
9.20. Тэлекрасворд.
9.50. Свята дзіцячай духоўнай кнігі ў Калоннай зале Дома саюзаў.
10.30. Аты-баты...
11.00. Ісціна—лепшы сябар. Тэлеконкурс юрыстаў.
12.00. Вечар у тэатры-кабарэ «Лятучая мыш».
13.00. Весткі.
13.20. «Незвычайныя прыгоды Карыка і Валі». 2-я серыя.
14.25. Вінілавыя джунглі. Навіны грамзапісу.
14.55. Экспертыза.
15.10. Цырк на сцэне. «Клоун-шоу».
16.00. Тэлеасамблея. «Мост добрасуседства».
16.40. ТВ-сваха.
16.45. Чэмпіянат свету па баскетболу сярод прафесіяналаў НБА.
17.45. «Любы, дарагі, каханы, адзіны». Маст. фільм.
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. «Магі» (Францыя). Фільм 8-ы «Ах, ужо гэтая сцяна».
20.00. Тварам да Расіі.
20.15. Акцыя «Пелікан» у гасцях у Тэатра сатыры.
21.15. «Зураб Сакткілава запрашае». Частка 1-я.
22.00. Весткі.
22.20. Спартыўная карусель.
22.30. «Зураб Сакткілава запрашае». Частка 2-я.
23.30. «Рок-кафэ». Навіны музыкі і кіно (Італія—Расія).

НАДВОР'Е

18 красавіка

Сёння ўдзень па рэспубліцы чакаецца воблачнае з праясненнямі надвор'е, па паўночнаму ўсходу кароткачасовыя ападкі. Тэмпература паветра ў Віцебску — 5—7, Магілёве, Гродна і Мінску — 6—8, Гомелі — 7—9, Брэсце — 8—10 градусаў цяпла.

У наступныя двое сутак захаваецца халоднае надвор'е. 19 красавіка ўначы ад 1 градуса марозу да 4 градусаў цяпла, удзень — 4—9 градусаў цяпла. 20 красавіка ўначы ад 3 градусаў марозу да 2 градусаў цяпла, удзень 2—7 градусаў цяпла.

Л. САНКЕВІЧ,
інжынер-сіноптык.



КРЫЖАВАНКА

ПА ГАРЫЗАНТАЛЯХ: 4. Самая высокая горная сістэма свету. 7. Паказная дабрачыннасць. 9. Шырокае жаночае паліто. 11. Ціхаакіянская прамысловая рыба. 14. Сродак, пры дапамозе якога ствараецца моцнае ўражанне. 15. Рака ва Усходняй Сібіры. 16. Каштоўны камень зялёнага колеру. 18. Порт на Енісеі. 19. Раздзел фізікі. 20. Гонкі на спецыяльных аўтамабілях. 21. Духавы драўляны музычны інструмент у выглядзе ражка. 23. Ядавітая трапічная змяя. 24. Прыток Куры. 26. Рух па інерцыі. 29. Старадаўняя форма пісьма пры дапамозе ўмоўных малюнкаў. 30. Заслужаны артыст Беларусі, аўтар музыкі «Калыханкі».

ПА ВЕРТЫКАЛЯХ: 1. Спецыяльна апрацаваныя сцяблы канапель, лёну. 2. Японскае нацыянальнае адзенне. 3. Свежы снег. 5. Марскі разбойнік. 6. Праснаводны паліп. 8. Тарфяны мох. 9. Беларускі першадрукар і асветнік. 10. Змяненне да лепшага, рух наперад. 11. Спартыўнае збудаванне. 12. Музыкант. 13. Марка легкавога аўтамабіля. 16. Жаночае верхняе адзенне. 17. Парода буйных службовых сабак. 22. Мыш'яковісты вадарод. 23. Месца ў пустыні з вадой і расліннасцю. 25. Рыба падатрада акул. 27. Мінерал, з якога выпрабляюць фасфатныя ўгнаенні. 28. Чырвоная кветка.

Склаў Мікола ВОРЧЫК.
Лагойскі раён.

АДКАЗЫ НА КРЫЖАВАНКУ, ЗМЕШЧАНУЮ 11 КРАСАВІКА



СУБОТНІМ ВЕЧАРАМ

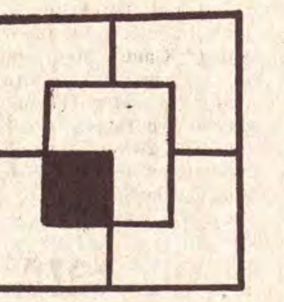
ЦІ БАЧЫЛІ ВЫ БАКТЭРЫІ?

На гэтае пытанне, зададзенае «Суботнім вечарам» 11 красавіка, многія ўпаўне могуць адказаць станоўча. Справа ў тым, што не ўсе бактэрыі немагчыма ўбачыць няўзброеным вокам. Сапраўды, велічыня большасці бактэрый— каля паловіны мікраметра, г. зн. 0,0005 міліметра. Аднак у царстве бактэрый ёсць і сапраўдныя гуліверы, перш за ўсё сярод т. зв. серабактэрый. Сярод іх ёсць формы велічынёй у 0,1 міліметра. Такую бактэрыю пры добрым асвятленні, маючы нармальны зрок, упаўне можна заўважыць няўзброеным вокам. Але рэкорд трымае адкрытая яшчэ ў першай палове XIX стагоддзя водная спірахета, велічыня якой ажно 0,5 міліметра.

Трэба ўпамянуць, што ў вялікай масе можна добра ўбачыць нават самых дробных бактэрый—напрыклад, іх культуры на паверхні харчовага агара ў мікрабіялагічным посудзе або калоніі бактэрыі бегіатоа ў стаячай вадзе.

ЧОРНЫ КВАДРАТ — ЛІШНІ

Рашэнне гэтай задачы, змешчанай у тым жа нумары 11 красавіка, паказана на чарцяжы. Першым пісьмо з правільным адказам прыйшло з Глыбоцкага раёна ад школьніка А. Мішына.



ПАШТОВЫ ТРАФАРЭТ

Даўно ўжо сталі прывычнымі трафарэты для напісання шасцізначных індэксаў адрасатаў на паштовых канвертах. Кожны такі трафарэт з'яўляецца прамавугольнікам з дзевяці пункцірных адрэзкаў, у які мы ўпісваем штрыхамі стылізаваныя, але вельмі падобныя на звычайныя арабскія лічбы. Гэтыя стылізаваныя лічбы разлічаны, у прынцыпе, на ўспрынящце іх чалавекам. А машыне ж усё роўна, якія знакі мы ўжываем, абы кожная лічба-



знак у трафарэце адрозніваліся адна ад адной нейкай камбінацыяй штрыхоў або размяшчэннем гэтых штрыхоў.

А цяпер пытанне: якую мінімальную колькасць штрыхоў можна было б ужыць у трафарэце, каб адрозніць усе дзесяць лічбаў адну ад адной?

ЦАРСКАЕ СЯЛО!

Непадалёк ад Санкт-Пецярбурга, на поўдзень ад яго, ёсць горад Пушкін, які атрымаў цяперашнюю назву ў 1937 годзе ў 100-я ўгодкі з дня смерці паэта. Да таго ён называўся Дзіцячым Сялом, якое замяніла па зразумелых прычынах назву Царскага Сяла ў 1918 годзе.

А вось адкуль пайшла гэтая назва — Царскае Сяло? Што было на гэтым месцы раней? Адкажыце на гэтае пытанне.

ФІЛЬМЫ ТЫДНЯ

- **«БАЛОТНАЯ СТРЫТ, ЦІ СРОДАК СУПРАЦЬ СЕКСУ»**
- **«АКТАГОН»**
- **«ЭКС - ТЭРМІНАТАРЫ-2. ПОМСТА ДРАКОНА»**
- **«БУМ-ІІ»**

Новую каляровую мастацкую кінастужку «БАЛОТНАЯ СТРЫТ, ЦІ СРОДАК СУПРАЦЬ СЕКСУ» паставіў рэжысёр Марк Айзенберг па сцэнарыю маладога кінадраматурга Уладзіміра Зайкіна на кінастудыі «Ялта-фільм» пры ўдзеле цэнтра «ДІК». Жанр карціны яе стваральнікі вызначаюць як «сексуальная камедыя-катастрофа».

Героі стужкі — жыхары вышыннага дома на Балотнай стрыт — людзі розныя і своеасаблівыя. Вось бацька, карміцец сям'і — фальшывамонетчык-прафесіянал. Сваю вялікую хатнюю вытворчасць ён са зброяй у руках гатоў абараняць ад упраўдома, які пакутуе ад таго, што яго жонка, з якой пражыта ў законным шлюбе столькі гарманічных гадоў, раптоўна — у час пажару — закахалася ў стройнага, інтэлігентнага, тонка выхаванага мужчыну.

А ад чаго загарэўся дом? Адзін з герояў карціны, дэмабілізаваны з арміі жыхар дома па Балотнай стрыт, так засумаваў па сваёй жонцы Фаечцы, што, сустрэўшыся нарэшце з ёю, ад страсці пачаў... іскрыць!

У гэтай захапляючай кінакамедыі здымалася цэлае сузор'е папулярных акцёраў — Міхаіл Пугаўкін, Таццяна Васільева, Леанід Ярмольнік, Ларыса Удавічэнка, Станіслаў Садальскі, Сямён Фарада, Яўген Маргуноў, Яфім Шыфрын і іншыя.

Амерыканскімі кінамайстрамі створана каляровая мастацкая кінастужка «АКТАГОН». Яна знята ў класічным жанры баевікоў, трымае гледачоў у пастаянным напружанні і дорыць шмат задавальнення заўзятым прыхільнікам Чака Норыса — непераможнага чалавека-машыны, майстра каратэ, легендарнага амерыканскага супермена. Менавіта Чак Норыс выконвае галоўную ролю ў гэтай захапляючай кінакарціне.

...У Амерыцы дзейнічае падпольная школа па падрыхтоўцы наёмных забойцаў. Яны трымаюць у страху бізнесменаў і прадпрымальнікаў. Галоўным героям фільма, Джэймсу і яго мілавіднай напарніцы, даручаюць рызыкоўнае заданне — знайсці і знішчыць логава бандытаў...

Каляровую мастацкую кінастужку з інтрыгуючай назвай «ЭКС-ТЭРМІНАТАРЫ-2. ПОМСТА ДРАКОНА» прапануюць вашай увазе кінематаграфісты Аргенціны. Яе паставіў рэжысёр К. Галецінi па сцэнарыю С. В. Кальво. Карціну выгадна адрозніваюць арыгінальны камедыйны сюжэт, дынамізм апавядання, а таксама цудоўная рэжысёрская і аператарская работа.

...Калісьці два сябры, Эміліо і Гільерма, трапілі ў незвычайную сітуацыю—іх памылкова прынялі за легендарных ветэранаў в'етнамскай вайны — экс-тэрмінатара і Дэстройсейтара. На сяброў абрушваецца лавіна ўсемагчымых прыгод. У выніку ў турму трапляе каварны Дракон, майстар каратэ і дзялок наркабізнесу. Эміліо і Гільерма сталі служыць у паліцыі. І вось Дракон уцякае з турмы з неўтаймоўнай прагай помсты...

У гэтым фільме ёсць усё — і пагоні, і прыгожыя смуглыя жанчыны, і сапраўдны бой, і, вядома ж, неверагодныя прыгоды галоўных герояў.

На будучым тыдні будзе паказвацца таксама каляровая французская мастацкая кінастужка «БУМ-ІІ». Аўтары сцэнарыя — Даніель Томпсан і Клод Пінота, рэжысёр — Клод Пінота.

Пасля падзей, якія адбываюцца ў фільме «Бум», мінулі два гады. Вік з няскладнага падлетка ператварылася ў прыгожую дзяўчыну. Ёй ужо пятнаццаць. І як нярэдка здараецца ў гэтым узросце, яна ўпэўнена, што жыццё пражыта, сум цяпер адзінае яе пачуццё, а любоўныя мары назаўсёды засталіся ў мінулым. І раптам выпадковая сустрэча ў пояздзе з блакітнавокім бландзінам. Вучань выпускнога класа, таленавіты баксёр Філіп Берцье засланіў для Вік усё навокал, але да ідыліі яшчэ далёка: юнак своеасаблівы, самаўпэўнены, ды і сяброўка ў яго ёсць...

ТЭЛЕБАЧАННЕ

19 красавіка

Беларускае тэлебачанне

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Для чаго ты жывеш?» Праграма Хрысціянскага тэлебачання «Сі-Бі-Эн» (ЗША).
9.45. Вас выклікае Спартландыя.
11.05. Белыя і чорныя. Шашачны клуб.
11.40. «Паўночныя званы». Музычны фільм.
12.15. «Маргарыта Скарына». Паэтычны тэатр.
12.40. Нацыянальныя суполкі — даніна часу.
13.00. НіКа. Нядзельны дадатак.
13.45. «Зялёная казка». Мультфільм.
14.00. Студыя «Мэта», «Калегі». Сустрэча з супрацоўнікамі літаратурна-драматычнай рэдакцыі Беларускага радыё. Прамая лінія.
14.45. Вецер вандраванняў.
15.30. «Песня жытнёвага поля». Дак. фільм.
15.45. Музычна-забаўляльная праграма.
16.55. Існасць. Духоўна-рэлігійная праграма з удзелам святара каталіцкай царквы Уладзіслава Завальнюка.
17.40. Запрашаем на вячоркі.
18.30. «Я люблю балет». Гала-канцэрт зорак харэаграфіі.
20.00. Панарама.
20.25. Калыханка.
20.45. «Каскад». Кантакт, інфармацыя, рэклама.
20.55. Студыя «Тэлесябрына». Вербніца.
21.10. Маст. фільм «Амадэй» (ЗША). 2-я серыя.
22.30. «Я люблю балет». Працяг гала-канцэрта зорак харэаграфіі.

І канал. Астанкіна

6.00. Час сілы духу.
7.00. Рытмічная гімнастыка.
7.30. Тыраж «Спортлато».
7.45. Спорт для ўсіх.
8.15. Раным-рана.
8.55. «Магчыма ўсё». Гумарыстычная перадача.
9.25. Ранішняя зорка.
10.15. Пад знакам «Пі».
11.05. Вечныя спадарожнікі. Апалон Грыгор'еў.
12.00. Новае пакаленне выбірае.
12.50. «Багатыя таксама плачуць» (Мексіка).
14.00. Навіны.
14.20. Дыялог у прамым эфіры.
15.00. Па той бок рампы.
15.20. Клуб падарожнікаў.
16.10. Панарама.
16.55. Уолт Дысней прадстаўляе...
17.45. Навіны.
18.00. Тэлелоцыя.
18.10. «Хто з намі?»
18.30. III Міжнародны тэлефестываль «Ступень да Парнаса». 1-ы тур.
21.00. Вынікі.
21.45. Кінапанарама.
23.00. Навіны.

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.25. Дэтэктыў-ленд.
7.55. Чэмпіянат свету па спартыўнай гімнастыцы.
8.55. «Хочаце, верце».
9.25. Рэтра. Мая Крысталінская.
10.05. «Суперкніга». 9-я серыя.
10.30. Аты-баты...
11.00. Кар'ера. Фінал конкурсу менеджэраў.
12.30. Рускі стыль.
13.00. Весткі.
13.20. Святое і вечнае. «Духоўнае брацтва».
13.45. «Пра карысць традыцый, ці Рускія ў Англіі».
14.55. Не толькі пра кіно.
15.55. У свеце жывёл.
16.55. ТБ-сваццяя.
17.00. Чэмпіянат свету па баскетболу сярод прафесіяналаў НБА.
18.00. Момант ісціны. Адказвае М. І. Рыжкоў.
19.00. Весткі.
19.20. Свята кожны дзень.
19.30. «Магі» (Францыя). Фільм 7-ы «Пярнаты сябар».
20.00. Рок-кафэ.
20.30. «Закаханы па ўласнаму жаданню». Маст. фільм.
22.00. Весткі.
22.20. Тварам да Расіі.
22.35. Спартыўная карусель.
22.45. Чэмпіянат свету па спартыўнай гімнастыцы.

РАДЫЁ

19 красавіка

Апошнія паведамленні: 6.00, 7.50, 15.00, 20.00, 23.00.

7.30 — канцэрт. 7.35 — «Дзесяць мінут сацыёлага». 8.00—«З купалаўскай кагорты». Да 105-годдзя з дня нараджэння А. Дзеркача. 8.40—Іграе аркестр Ф. Раболда. 9.15 — «Смяяцца — не грэх». Гумарыстычная перадача. 10.00 — «Жадаю Вам...». Канцэрт-віншаванне. 11.00 — «У эфіры Магілёў». Публіцыстычная праграма. 11.30 — «У вольную часіну». Музычная праграма. 12.00 — «Дапамажыце дзецям». 12.20 — «Прагрэс». Весткі з рэспубліканскай Акадэміі навук. 12.30 — «Знаёмае і незнаёмае». Канцэрт-загадка. 13.00 — «Паходня». Праграма для вайскоўцаў. 14.00 — «Чалавек сярод людзей». 15.15 — «Прэм'ера песні». 15.30 — «Родная прырода». Радыёчасопіс. 16.05 — «Крылы». Мастацка-публіцыстычная праграма. 17.00 — І. Стадольнік. «Я ваш, людзі». Апавяданне. 17.30 — «З калекцыі філафаніста». Агляд новых дыскаў. 18.00—«Дудка беларуская». Праграма духоўнага адраджэння. 18.40 — дабрачынны канцэрт, прысвечаны Сусветнаму дню інвалідаў. 19.45 — вячэрняя казка. 20.00 — «Дзень нашага жыцця». 20.30 — «Вячэрнія зарніцы». 21.00 — І. Мележ. «Мінскі напрамак». Частка 3-я. 23.10 — «Моладзі пра музычнае мастацтва». 0.00 — «Начны канал».

Галоўны рэдактар
У. Б. НАРКЕВІЧ.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь, калектыў рэдакцыі газеты «Звязда».

НАШ АДРАС: 220041, гор. Мінск, праспект Ф. Скарыны, 77, рэдакцыя газеты «Звязда».

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 32-51-05, аддзела пісьмаў—32-04-52, 32-41-92, навін—32-15-02, даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-35-91.

ПА НУМАРУ ДЗЯЖУРЫЛІ: член рэдакцыйнай калегіі Людміла Рыжанкова, намеснік адказнага сакратара Віктар Краўчанка, старшы карэктар Вікторыя Кляновік.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі.

Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку».
Тыраж 81.784. Індэкс 63.850.
Зак. № 80.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 21.05.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12